

Gazeta Gdańska

10 stron - rok XLV

cena 15 fen.

**ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEN POMORSKI - DZIEN KUJAWSKI - DZIEN BYDGOSKI - DZIEN GRUDZIĄDZKI
DZIEN KOCIEWSKI - DZIEN TCZEWSKI - GAZETA MORSKA - GAZETA MOGILEŃSKA**

Redakcja i Administracja: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21. Telefon 21494. Konto czekowe P. K. O. 210.298.

Katastrofalne zderzenie się dwóch statków na redzie gdyńskiej

Statek niemiecki „O. A. Mueller” uległ ciężkiej awarii

Onegdajszej nocy w porcie gdyńskim wydarzyła się wielka katastrofa, która, gdyby nie sprawnie zorganizowana pomoc, mogła się skończyć zatonięciem parowca niemieckiego.

Krótko po północy, wyładowawszy transport bawełny z Galveston, opuszczał port gdyński, udając się w dalszą podróż do Domsjö, parowiec niemiecki, należący do linii hamburskiej „Hanseatische Reederei Hamburg”, s/s „Kaersten Milles”.

Pilot kapitanatu portu, wyprowadziwszy statek poza obręb portowy, powrócił na brzeg, a s/s „Kaersten Milles” popłynął w dalszą drogę.

KATASTROFA

Nagle od strony morza, z miejsca, gdzie na redzie stał również hamburski statek „Otto Alfred Mueller”, mający za brać węgiel z firmy Giesche, rozległo się 5 krótkich sygnałów, wzywających pilota.

W tym samym momencie obserwator na wieży kapitanatu portu zauważył, iż światła na przednim maszcie statku „O. A. Mueller” gwałtownie się pochylały. Po chwili zaalarmowany kapitanat wysłał pilota w kierunku statku, na którym zająć musiał jakiś nieszczęśliwy wypadek.

Przez gęstą mgłę nocy nie można było zorjentować się, co się dzieje z parowcem niemieckim. Jednakże odgłosy, które dochodziły z jego strony świadczyły o tem, że wydarzyła się katastrofa.

Katastrofę spowodował, jak stwierdzono po chwili, s/s „Kaersten Milles”.

W odległości około 1 mili od falochronów wielki parowiec natknął się z przyczyn, których nie zdołano dotychczas ustalić, na dziób stojącego na redzie w oczekiwaniu pilota węglowca „O. A. Mueller”.

Uderzenie było tak silne, że cały dziób statku został zdruzgotany i „O. A. Mueller” zaczął odrazu tonąć, pogrążając się dżłobem. W chwili zderzenia na pokładzie s/s „O. A. Mueller” czuwało czterech marynarzy, którzy byli właśnie na dziobie statku. Na szczęście udało im się przeskoczyć na statek „Kaersten Milles”, dzięki czemu uniknęli niebezpieczeństwa zatonięcia wraz z zanurzającą się przednią częścią statku.

S. O. S.

Na s/s „O. A. Mueller” rozległy się sygnały alarmowe. Śpiąca, nie przebudzając załogę, w panice biegła po pokładzie, nie orientując się w sytuacji i wywołując popłoch i zamieszanie. Nadano sygnały wzywające pilota, sygnały S. O. S. — i tonącemu statkowi pośpieszono z pomocą. Jako pierwszy zbliżył się

do coraz bardziej zanurzającego się statku pilot kapitanatu portu, który przed chwilą wyprowadzał inny statek z portu i był najbliższym miejsca zderzenia. Motorówka pilota zabrała z pokładu tonącego statku część załogi w liczbie 6 osób, które przewieziono zostały do kapitanatu, a następnie ułokowane w hotelu przez maklera — P. A. M.

DZIÓB STATKU OPARŁ SIĘ O DNO ZATOKI

W ciągu kilku zaledwie minut cały dziób tonącego statku znalazł się pod wodą, aż do komina, ale nagle przestał się zanurzać, gdyż oparł się o dno morskie. To uratowało statek, który posiada nowoczesne urządzenia wodoszczelne, dzięki czemu woda nie przedostała się do rufy.

Tymczasem na miejsce wypadku

przybyły holowniki „Żegluga Polskiej”, a następnie Towarzystwa Weichsel z Gdańska, które rozpoczęły akcję ratowniczą, pompowanie wody i t. d.

W ciągu całego dnia s/s „O. A. Mueller” stał nawpół zatopiony z dziobem opartym o dno i z wysoko podniesioną rufą. Z obydwóch stron podtrzymywały go holowniki.

Kilku członków załogi z kapitanem na czele znajduje się w dalszym ciągu na pokładzie statku, biorąc udział w akcji ratowniczej.

W niedzielę rano akcja ratownicza trwała w dalszym ciągu, przyczem wskutek pompowania wody rufa podniosła się o blisko dwa metry.

DOCHODZENIA TRWAJĄ

Statek „Kaersten Milles” wraz z całą załogą został zatrzymany na redzie aż

Zasłonięcie trumny Marszałka

Cicha uroczystość żałobna w krypcie wawelskiej

Kraków, 22. 12. (PAT.) Dziś o godz. 18,30 w krypcie św. Leonarda na Wawelu odbyła się żałobna uroczystość zasłonięcia trumny kryształowej Marszałka Piłsudskiego. Ceremonja miała charakter ściśle wojskowy.

Przed katedrą ustawiała się kompanja honorowa 20 p. p. z chorągwią i pluton honorowy ze składu 1-ej dywizji pp. Leg. który pełnił ostatnio wartę honorową

u trumny Marszałka na Wawelu. Raport odebrał dowódca O. K. V. gen. Narbutt Łuczyński. Po przybyciu na Wawel p. Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej z córkami oraz brata Marszałka, p. Kazimierza Piłsudskiego, nastąpiło zasłonięcie trumny w obecności rodziny oraz ministra Spraw Wojsk. gen. Kasprzyckiego.

Delegacja rolnictwa Ziem Zachodnich u P. Prezydenta R. P.

Warszawa, 22. 12. (PAT.) P. Prezydent przyjął w sobotę delegację Naczelnej Organizacji Zjednoczonego Rolnictwa i Przemysłu Rolnego Zachodniej Polski w składzie: prezes Mieczysław Chłapowski, Jan Donimirski, Leon Sche-

dlin - Czarliński, Jan Morawski, Leon Mocek i sen. Augustyn Serożyński. Delegacja złożyła p. Prezydentowi memoriał w sprawie sytuacji rolnictwa na ziemiach zachodniej Polski.

„Cieleń tanie — kotlet drogi, mieszczuch głodny — chłop ubogi” Manifestacja gospodarcza młodzieży w Warszawie

Warszawa, 22. 12. (PAT.) Komitet akcji gospodarczej młodzieży polskiej zorganizował w niedzielę manifestację na ulicach Warszawy pod hasłem ożywienia życia gospodarczego, za niżką cen i zwiększeniem obrotu gospodarczego. Korowód 6 samochodów ciężarowych z transparentami przeciągnął ulicami miasta. Na jednym z samochodów umieszczony był wielki transparent, obrazujący rozpiętość między ceną cielęcia i kotletu cielęcego. Napis na transparencie głosił: „Cieleń tanie — kotlet drogi, mieszczuch głodny — chłop ubogi”. Dowcipny ten transparent wywarł szereg życzliwych komentarzy publiczności, która powitała

akcję z dużym zainteresowaniem i przychylnością.

Z samochodów młodzież rozrzuciła ulotki, nawołujące do przełamania bierności i zaktualizowania pracy, żądając dostosowania cen towarów przemysłowych do cen artykułów rolniczych, wysuwając hasło „Zniżenie cen — bez niżki plac”, „Wielkiego obrotu i małego zysku jako drogi do walki z bezrobociem” itp. Komitet zamierza rozwinąć propagandę za ożywieniem obrotów gospodarczych z ziemiemi wschodniemi oraz w kierunku walki ze zbędnym importem i za poparciem wytwórczości krajowej.

do ukończenia toczących się dochodzeń i ustalenia przyczyny katastrofy, która wywołała duże wrażenie w całym mieście i była szeroko komentowana.

Świadkowie stwierdzają, że katastrofę spowodowała załoga s/s „Kaersten Milles”, która rzekomo znajdowała się w stanie nietrzeźwym. Wskazywałby na to — według zdania świadków katastrofy — fakt, iż parowiec ten po opuszczeniu go przez pilota winien był zgodnie z przepisami obejść boję z prawej strony i wziąć do połowy zatoki kurs na wschód, a tymczasem zamiast uczynić zadość przepisom, statek wziął kurs na północny wschód, wskutek czego najechał na s/s „O. A. Mueller”, oczekujący na redzie pilota, któryby go wprowadził do portu.

Sąd Morski uznał winę statku „Kärsten Milles”

W Sądzie Grodzkim w Gdyni odbyło się posiedzenie Izby Morskiej w sprawie awarii. Izba orzekła, że awaria nastąpiła na skutek: 1) niedbalstwa ze strony obserwującego na statku „Kaersten Milles”; 2) ze zbyt wczesnego zwolnienia pilota z wychodzącego z portu statku; 3) z braku komendy kapitana statku „Kaersten Milles” p. Wagnera.

Akcja ratunkowa trwa nadal pod kierownictwem biura holowniczo-ratunkowego Żegluga Polskiej, które sprowadziło do pomocy 3 holowniki z Gdańska. Wezwane są również do pomocy 2 specjalne Lichtugi pontonowe z Hamburga. Nurkowie uszczelnili uszkodzone i zalane wodą części statku. Obecnie badane są uszkodzenia statku nawpół zatopionego, poczem po odpowiednich przygotowaniach nastąpi wypompowanie wody i wydobyć statku.

Eden ministrem spraw zagr. W. Brytanii

Londyn, 22. 12. (PAT.) Minister do spraw Ligi Narodów Anthony Eden mianowany został ministrem spraw zagranicznych na miejsce sir Samuela Hoare'go. Specjalny resort Ligi Narodów został skasowany.

Dziś w numerze:

MIN. GÓRECKI O DOTYCH-
CZASOWYCH REZULTATACH
AKCJI OBNIŻKI CEN.

ZWIĘKSZENIE EKSPORTU
WĘGLA POLSKIEGO.

SPRAWY GDANSKIE W LIDZE
NARODÓW.

ANGLIA PRZYGOTOWUJE
SIĘ DO KONTRAKCJI NA MO-
RZU ŚRÓDZIEMNEM.

ZGON DYREKTORA ODDZIA-
ŁU BANKU ROLNEGO W GDYNI
SP. A ŻEBROWSKIEGO.

SEJMIK NAUCZYCIELSTWA
W BYDGOSZCZY.

KOLEJARZ ZMIAŻDŻONY
MIEDZY DWOMA WAGONAMI.

E. SIWIEC
Toruń, Żeglarska 31

PZT - PHILIPS - KOSMOS - ELEKTRIT - NATAWIS - TELEFUNKEN

bardzo dogodne warunki.

Demonstrujemy każdą chwilę w reflektorach bez chęci na sprzedaż.

Dotychczasowe rezultaty akcji zniżki cen przemysłowych

Wyjaśnienie Ministra Przemysłu i Handlu p. dr. R. Góreckiego

Akcja zniżki cen przemysłowych jest już niemal zakończona. Ministerstwo Przemysłu i Handlu przeprowadziło akcję zniżki cen na czterech głównych odcinkach: w przemyśle surowcowym, w przemyśle skartelizowanym, w przemyśle wolnym nieskartelizowanym oraz w handlu.

O uzyskanych rezultatach tej akcji poinformował w dniu dzisiejszym przedstawiciel prasy na zwołanej konferencji p. minister Przemysłu i Handlu dr. R. Górecki, udzielając jednocześnie wyjaśnień o dalszym rozwoju prac gospodarczych z tego resortu zgodnie z ogólnym planem rządu unormowania i ożywienia życia gospodarczego.

P. min. Górecki przedstawił rzeczowo, jasno i logicznie poszczególne etapy tej trudnej akcji, przeprowadzonej w rekordowym czasie kilku zaledwie tygodni, podkreślając z całą szczerością, że dużą zasługę w możliwości dokonania zniżki ponoszą przemysłowcy i kupcy. Przedstawiciele sfer gospodarczych, uznając, że rząd realizuje starą zasadę kupiecką „duży obrót, mały zysk”, wykazali dla akcji tej zupełne zrozumienie.

Akcję obniżki cen należy uważać narazie za zakończoną. Dalszych obniżek nie będzie i ceny przez dłuższy okres czasu będą stabilizowane. Rząd, zdając sobie bowiem sprawę, że sytuacja, w której konsument oczekuje ciągle dalszych zniżek, odbija się ujemnie na obrotach handlowych, jest więc szkodliwą i dla kupca i dla przemysłowca i dla budżetu państwa, stanął zdecydowanie na stanowisku zakończenia akcji zniżki cen, nie później jak do końca bieżącego roku. W ten tylko bowiem sposób mogą być przywrócone warunki do spokojnej pracy, opartej na stałych elementach kalkulacyjnych.

Następnie p. minister omówił poszczególne etapy akcji zniżki cen. Pierwszym etapem tej akcji objęte zostały surowce, stanowiące podstawowe czynniki produkcji w innych przemysłach. Są to: węgiel, nafta i żelazo, w których ceny obniżone zostały od 10 do 15 proc. Obniżono również w tym okresie poważnie ceny cukru i papieru. Obniżka cen tych podstawowych surowców łącznie z obniżką kolejowych taryf przewozowych na ważniejsze artykuły przemysłowe stanowiła aport, z jakim p. minister przystąpił do rozmów z kartelami w przemyśle przetwórczym, żądając odpowiedniej zniżki ze strony przemysłu skartelizowanego. Punktem wyjściowym tych rozmów było żądanie obniżenia cen conajmniej do poziomu cen artykułów nieskartelizowanych.

W związku z tem w pierwszej fazie p. minister Przemysłu i Handlu rozwiązał na podstawie znówelizowanej ustawy kartelowej 44 umowy kartelowe produkcyjno-handlowe, których działalność była gospodarczo szkodliwą, gdyż wpływała na znaczne rozpięcie między cenami hurtowymi a detalicznymi, podrażając te ostatnie w stosunku bardzo znacznym, niekiedy nawet anormalnym. W ten sposób usunięte zostały zapory z karteli handlowych, które mogłyby w dużym stopniu zniwiecyć wysiłki w doprowadzeniu zniżki cen osiągniętej w przemyśle — do konsumenta.

W drugiej fazie podjęte zostały badania, dotyczące przemysłu przetwórczego — w kierunku wyeliminowania z niego takich karteli, których istnienie nie jest uzasadnione gospodarczo. W wyniku tych badań zostało rozwiązane 49 umów kartelowych. W ten sposób na ogólną liczbę zarejestrowanych 273 umów kartelowych, zostały rozwiązane 93 umowy. Pozatem 14 umów kartelowych rozwiązano dobrowolnie.

Prócz tego przeprowadzono rozmowy ze 153 zrzeszeniami kartelowymi. Rozmowy te miały na celu uzyskanie dalszych zniżek cen na artykuły skartelizowane w przemyśle przetwórczym, a w wyniku ich postanowione zostały zniżki cen na następujące wyroby przemysłowe: rury żelazne, odlewy stalowe, śruby, wyroby ocynkowane, opakowania blaszane, naczynia emaljowane, drut, gwo-

ździe, radiatorzy, liny i drut stalowy, kwas siarkowy, farby, lakiery, superfosfity itd., itd.

Akcja zniżki cen w podstawowych surowcach oraz w przemyśle skartelizowanym przetwórczym odbija się napewno w kalkulacji pozostałych gałęzi przemysłu nieskartelizowanego, podobnie jak i zniżka taryf kolejowych działać będzie na wszystkie gałęzi przemysłu. Stąd też p. minister, ujmując zagadnienie zniżki cen w szerszych ramach, nie tylko w stosunku do artykułów skartelizowanych, odbył w tych dniach rozmowę z przedstawicielami przemysłu branżowego nieskartelizowanego i samorządu gospodarczego, przemysłu, handlu oraz rzemiosła — w celu pociągnięcia i tych gałęzi do dalszych obniżek cen.

Wynikiem tej rozmowy było zobowiązanie się związków branżowych przemysłu nieskartelizowanego do podjęcia wspólnie z samorządami gospodarczymi akcji wśród zrzeszonych u siebie warsztatów przemysłowych i rzemieślniczych celem przeprowadzenia zniżki cen ich artykułów odpowiednio do rezultatów, jakie zostały osiągnięte w tej akcji przez przemysł skartelizowany.

W końcu p. minister Górecki zapowiedział, że na następnej konferencji prasowej, która odbędzie się w styczniu, przedstawi przebieg akcji obniżki i jej efektywne wyniki, oraz będzie miał możliwość stwierdzenia, w jakim stopniu zniż-

ka cen odbiła się na wzroście obrotów w poszczególnych branżach.

Na konferencji tej omówione będą również wyniki prac komisji, złożonej z przedstawicieli sfer gospodarczych, która badać będzie stan gospodarki w przedsiębiorstwach państwowych.

Rozwiązanie dalszych umów kartelowych

Minister Przemysłu i Handlu rozwiązał następujące umowy kartelowe, o rozwiązaniu których mówił podczas konferencji.

W branży metalowej - przetwórczej: „Biuro Sprzedaży Łyżew” s. z o. o. w Częstochowie, obejmujące 4 przedsiębiorstwa, umowa 3 przedsiębiorstw w sprawie regulacji zbytu wyrobów ołowianych w Polsce, umowa 3 przedsiębiorstw w sprawie regulacji zbytu i cen piyt kuchennych.

W branży chemicznej: umowa 2 przedsiębiorstw w sprawie regulacji sprzedaży, cen i warunków sprzedaży amoniaku i wody amoniakalnej, umowa 2 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji i zbytu, cen i warunków sprzedaży węgla amonu, umowa 4 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji i sprzedaży alunu chromowego, umowa 3 fabryk w sprawie regulacji zbytu, cen i warunków sprzedaży farb chemicznych, Katowice.

W branży mineralnej: umowa 4 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji, zbytu i cen balonów szklanych, umowa 2 fabryk w sprawie regulacji produkcji i zbytu wszelkiego rodzaju butelek.

W branżach różnych: umowa między rozwiązaniem już poprzednio przez Min. Przemysłu i Handlu kartelem pn. „Centroćwiek” Biuro Sprzedaży Ćwieków Drewnianych obejmującym 4 firmy, a jej uczestnikami w sprawie regulacji produkcji, umowa 4 przedsiębiorstw w sprawie regulacji sprzedaży

biotników i obrczy rowerowych, umowa 3 przedsiębiorstw w sprawie regulacji produkcji, zbytu, cen i warunków sprzedaży kopyt, prawideł i prawidełek, umowa 25 przedsiębiorstw w sprawie regulacji ceny rynkowej igieł, a wreszcie w branży włókienniczej rozwiązano umowę, obejmującą 2 warszawskie fabryki włókiennicze, zrzeszone w s. z o. o. p. f. „Kaliko”.

Potanieją lampy radiowe, przewodniki elektryczne, farby i lakiery

W wyniku dalszej akcji obniżki cen kartelowych zostały ostatnio obniżone ceny tekstury surowej o ca. 7 proc., przewodników elektrycznych o 8 proc., oraz lamp radiowych o 12 proc.

Tektura surowa używana jest głównie do wyrobu papy dachowej, ponadto znajduje zastosowanie przy wyrobie artykułów izolacyjnych.

Przewodniki elektryczne, jak wiadomo, mają szerokie zastosowanie w budownictwie. Obniżka cen nowego artykułu, używanego w budownictwie, pogłębił obniżkę kosztów budownictwa.

W trosce o rozwój polskiej radiofonii, minister Przemysłu i Handlu osobiście poświęcił szczególnie dużo uwagi sprawie możliwie najdalej idącej obniżki cen lamp radiowych, których produkcja z roku na rok znacznie się powiększa.

W związku z tem można spodziewać się odpowiedniej obniżki cen aparatów radiowych, co powinno przyczynić się do szerszego ich rozpowszechnienia wśród naszej ludności.

Pozatem donoszą, iż rozwiążą się dobrowolnie kartele, skupiające fabryki farb i lakierów w Polsce, dwa porozumienia kartelowe co do obić papierowych i porozumienie kartelowe co do litoponów.

Dla życia gospodarczego kraju będzie posiadała szczególne znaczenie zniżka farb i lakierów.

Równocześnie zostały uzgodnione obniżki cen kleju kostnego o 10 proc., boraksu o 15 proc. i kwasu borskiego o 25 proc.

Zniżka cen a budżet domowy rodziny pracowniczej

Dotychczasowe posunięcia Rządu w kierunku obniżki cen artykułów podstawowych przyniosły konsumentom konkretne korzyści dzięki zmniejszeniu szeregu wydatków na komorne, opał itd. Zmniejszenia te w budżetach domowych rodziny pracowniczej pokrywają z nadwyżką nowe obciążenia podatkowe na rzecz Skarbu Państwa.

W Warszawie wysokość komornego za dwa pokoje z kuchnią, waha się, jak wiadomo, od 60 do 100 zł. Zniżka komornego w wysokości 15 proc., obowiązująca od dnia 1 grudnia rb., przynosi rodzinie pracowniczej oszczędność z tego tytułu od 9 do 15 zł miesięcznie czyli od 108 do 180 zł rocznie.

Zniżka ceny cukru do 1 zł. za kg zaoszczędza w budżecie domowym przy czterech osobowej rodzinie ponad 26 zł rocznie jeśli się uwzględni przeciętną konsumpcję 2—3 kg na osobę miesięcznie.

Na zniżce cen węgla 4 osobowa rodzina zaoszczędzi około 20 zł rocznie.

Łącznie więc zniżka tylko w 3 pozycjach budżetu domowego 4 osobowej rodziny, zajmującej dwa pokoje z kuchnią, daje oszczędność od 154 do 226 zł rocznie. Oczywiście suma tej oszczędności wzrośnie, jeśli się weźmie pod uwagę zniżkę cen innych artykułów, które również zostały obniżone (np. cena chleba w Warszawie o 4 gr. na kg.), bądź też, co do których jest w toku akcja zniżki cen.

KONIAKI
WINKELHAUSENA

Zwiększenie eksportu węgla polskiego

Rozmowy przedstawicieli polskiego i angielskiego przemysłu węglowego

Jak się dowiadujemy, w dniach 16 i 17 bm. bawiła w Londynie delegacja polskiego przemysłu węglowego w osobach nac. dyr. Cybulskiego, prez. Faltera, dyrektora Michela, dyr. Radowskiego i b. min. Olszewskiego, którą odbyła porządkową konferencję z przedstawicielami angielskiego przemysłu węglowego.

W toku obrad były omawiane sprawy rozwoju stosunków węglowych polsko-angielskich na podstawie istniejącej między stronami w tym względzie umowy. M. in. zostały wyjaśnione i uzgodnione punkty widzenia na szczególnej wymienionej umowy a w szczególności odnośnie obliczania kon-

tyngentów kwartalnych eksportu węgla.

W wyniku tych rozmów strona polska uzyskała powiększenie wysyłki węgla jeszcze w bież. kwartale oraz został zliberalizowany sposób obliczania kontyngentów kwartalnych w przyszłości.

Omawiana była także sprawa wysyłek węgla na poszczególne rynki, w dziedzinie których to spraw również strony całkowicie uzgodniły z sobą poglądy.

Równocześnie z wymienioną delegacją przemysłu węglowego bawił w Londynie dyr. departamentu górniczo-hutniczego w M. P. i H. p. Czesław Peche.

Umowa gospodarcza z Niemcami

na plenarnem posiedzeniu Senatu

W sobotę Senat odbył ostatnie posiedzenie przed feriami świątecznymi. Głównym tematem obrad była sprawa ratyfikacji umowy gospodarczej z Niemcami.

Referent tego projektu ustawy sen. Fudakowski omówił historję stosunków gospodarczych między Polską a Rzeszą niemiecką, poczem przeszedł do charakterystyki umowy, podkreślając m. in., że ważnym warunkiem tej umowy jest to, że eksport rolniczy polski ma być lokowany na rynku niemieckim nie po cenach światowych, lecz po cenach rynku niemieckiego. Głównym naszym artykułem eksportowym są artykuły pochodzenia hodowlanego, potem idą zboże, nasiona, drzewo i spirytus. Warunki wymiany polegają na tem, że układ stara się ściśle przestrzegać zasady niezamrażania należnych sum. W tym celu należności mają być wpłacane na ra-

chunki otwarte w Niemczech i w Polsce i mają być kontrolowane przez powołane w tym celu komisje rządowe, które w odpowiednim momencie mogłyby wstrzymać eksport, o ileby równowaga we wzajemnych stosunkach uległa zagrożeniu, a więc o ileby groziły zamrożenia.

Po referacie rozpoczęła się dyskusja, w której zabierali głos sen. sen. Trockenheim i Jeszke, wysuwający szereg zastrzeżeń.

Sen. Jeszke podkreślił m. in., że w umowie gospodarczej z 1931 roku, która nie weszła w życie, najbardziej niebezpieczną była klauzula osiedleńcza. Jeżeli dziś tej klauzuli nie widzimy, to jest to dowód, że od tego czasu prestiż Państwa Polskiego na terenie międzynarodowym wzrósł o tyle, że dziś już nie imputuje się nam takiej klauzuli.

Przedmiotem naszej troski powinna

być — zdaniem mówcy — należyte wykonanie kontroli, co przyniesie wielkie korzyści rolnictwu.

W głosowaniu projekt ustawy w sprawie ratyfikacji przyjęto, jak również uchwalono projekty ratyfikacji protokołu dodatkowego do konwencji ze Szwajcarią, porozumienia kontyngentowego ze Szwajcarią, konwencji handlowej i nawigacyjnej z Hiszpanją, dodatkowego traktatu ekstradycyjnego ze Stanami Zjednoczonymi, i protokołu taryfowego z Estonją. Projekty te nie wywołały żadnej dyskusji.

Wreszcie Senat uchwalił dwa projekty ustaw o dodatkowych kredytach na rok 1934/35 i 1935/36 oraz projekt ustawy o wykonywaniu kontroli parlamentarnej nad długami Państwa.

Zamykając posiedzenie, marszałek Prystor życzył senatorom wesółych świąt.

Za polityką morską Rządu winno stać całe społeczeństwo

Przemówienie ministra Kwiatkowskiego

W sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu dnia 15 bm. o godz. 12 odbyła się pod protektorem pana wicepremiera E. Kwiatkowskiego, uroczystość poświęcenia sztandaru Oddziału „Skarbowców” LMK.

W uroczystości tej wzięli udział: p. wicepremier Skarbu — dr. Grodyński, przedstawiciele Zarządu Głównego LMK, z wiceprezesem Zarz. Gł. LMK, dyr. E. Kłopotowskim na czele, dyrektorzy monopoli państwowych, izb skarbowych, urzędów celnych, członkowie Oddziału oraz zaproszeni goście.

Po przemówieniu inauguracyjnym prezesa Oddziału „Skarbowców” p. St. Sieradzkiego, zabrał głos p. wicepremier inż. E. Kwiatkowski, mówiąc m. in.:

„Już dawno pokolenia miały możliwość działania na morzu, które wiązało się z postępem i dobrobytem Państwa. Ono miało decydować o strukturze społecznej i warunkach bytu Państwa, czy ono będzie wielkim kompleksem, opartym w sposób mocny i logiczny o morze, czy stanie się też jakąś niezrozumiałą figurą z punktu widzenia logiki i geografii. To miało decydować, czy wiele szczepów słowiańskich nad Bałtykiem ma się stać organicznymi częściami Rzeczypospolitej, czy też częściowo miały się rozproszyć. Morze miało dać strukturę społeczną Rzeczypospolitej, czy będzie państwem o charakterze agrarnym, czy morskim, w którym istnieją ambicje ekspansji, czy też państwem, które zasięka mi z drutu kolczastego, czy ostrokołami odgrodzi się od morza i będzie żyć w ciasnych formach społecznych. Było to zagadnienie, czy Państwo ma mieć strukturę wiejską czy morską, czy obydwie połączone razem. Gdy nawet powstawały wysiłki w kierunku zrozumienia tego problemu, że tam nad morzem zaciska się jedna z wielkich pętli gospodarczych, że tam zadania Państwa trzeba stawiać wyżej ponad interes żyjących pokoleń, to właśnie ten problemat rozstrzygało się zawsze na korzyść interesów dnia obecnego, a nie przyszłości. I wskutek tych jednostkowych poczynań, niezwiązanych z całym narodem, stwarzano nieraz piękne porywy i sporadyczne sukcesy. To jest konstytucja naszej przeszłości.

W roku 1918, w tym jednym dniu 11 listopada, w którym jakimś dreszczem historycznym polska psychika otrząsnęła się z wszystkich naleciałości niewoli, te same problemy moralne i materialne, te same problemy polityczne i gospodarcze stanęły przed Polską dzisiejszą, jako zagadnienie żywe i aktualne. Wtedy powstała kwestja, czy mamy znowu pozwolić na zacieśnienie pętli gospodarczej na szyi nowej Polski.

Przez nasze granice wschodnie, zachodnie i południowe nie może być wielkiej ekspansji gospodarczej. Polska jest wielkim Państwem i musi pomieścić wielką cyfrę ludności. Jedyne miejsce, gdzie istnieje swoboda gospodarcza — to morze. I mamy zjawisko, w którym widzimy, że na odcinku Gdyni i Gdańska odbywa się jakiś wielki ruch gospodarczy, gdzie mimo lat kryzysu 75% obrotu towarowego całej Polski odbywało się na przestrzeni 140 km granic morskich, a dopiero reszta przypadała na 5.400 km granic lądowych. Musimy się jednakże zastanowić, czy ten ruch na odcinku naszych granic morskich jest tylko naszą zasługą. Uważam, że jest to zjawisko izyczne, powstałe wewnątrz naszego gospodarstwa narodowego, które wykazało coraz to większy ruch i temsamem większe ciśnienie. Polskie naczynie gospodarcze, oparte o morze, nabiera stale coraz większej dynamiki, której wyładowywanie następuje na naszym wybrzeżu.

Komunikacja powietrzna w Polsce w okresie zimowym

Obecnie samoloty komunikacyjne kursują według zimowego rozkładu lotów codziennie, nie wyłączając niedziel między Warszawą a Krakowem, Katowicami, Lwowem, Poznaniem i Berlinem, a raz w tygodniu między Lwowem, Czerniowcami, Bu. iresztem, Sofją i Salonikami.

W dniu 25 bm. oraz w dniu 1 stycznia 1936 ruch na wszystkich szlakach powietrznych będzie wstrzymany.

W ten sposób idąc krok za krokiem przez całe generacje, składając ciągle ofiary, wyrzekając się pewnej ilości dóbr materialnych dla nas i naszego pokolenia, stwarzamy element przyszłego życia gospodarczego przyszłej Polski na tym małym odcinku naszego morza.

Rola Ligi Morskiej i Kolonjalnej stanowi rolę bardzo doniosłą; i ta organizacja jest również częścią zagadnienia, gdyż za polityką morską Rządu powinno stać całe

społeczeństwo. Idea morska winna przeniknąć całe nasze społeczeństwo, całe nasze życie we wszystkich jego przejawach, stając się najważniejszym z elementów Polski dzisiejszej i Polski przyszłej.

Po tem głębokim i silnym przemówieniu p. wicepremiera E. Kwiatkowskiego dokonano poświęcenia sztandaru. Rodzicami chrzestnymi byli p. wicepremier inż. E. Kwiatkowski i p. prezesowa Kożuchowska.

Chroni i upiększa cerę PUDER ABARID

Ludowcy przeciw uchwałom Stronnictwa Ludowego

Zjazd powiatowy w Krotoszynie uznał program stronnictwa za sprzeczny z zasadami chrześcijańskimi

W Krotoszynie, w woj. poznańskim, odbyło się ostatnio zebranie członków rady powiatowej Stronnictwa Ludowego powiatu krotoszyńskiego, z udziałem kilkudziesięciu osób. Prezes rady powiatowej Stronnictwa Ludowego, p. Stanisław Napzdyk, omawiając przebieg ostatniego kongresu Stronnictwa Ludowego w Warszawie, poddał przebieg i uchwały kongresu ostrej krytyce, stwierdzając, że zarówno wnioski, stawiane na kongresie, jak i większość uchwalonych

przez kongres rezolucyj stoi w sprzeczności z ideologią Stronnictwa.

Zebranie powiatowej rady Stronnictwa Ludowego w Krotoszynie uznało program, uchwalony przez kongres warszawski, jako sprzeczny z zasadami chrześcijańskimi. Na wniosek przewodniczącego zebrania podjęli rezolucję, potępiającą uchwały kongresu Stronnictwa Ludowego i uchwalili zawiesić wszelką działalność tego stronnictwa w powiecie krotoszyńskim.

Daremna walka o Polską Lutynię

Dalsze czeskie szykany za Olzą

Miejscowość Polska Lutynia na Śląsku za Olzą była widownią niezwykle burzliwego posiedzenia miejscowej rady gminnej. Radni czescy postawili wniosek, by zmienić nazwę tej miejscowości z „Polskiej Lutyni” na „Hornu Lutyni” (Górna Lutynia). Wniósłowi przeciwstawili się gwałtownie radni polscy. Wśród niezwyklego tumultu, w czasie którego omdlało nie przyszło do bójk pomiędzy polskimi radnymi a czeskimi, głosami komunistów wniosek przyjęto.

Zmiana nazwy „Polska Lutynia” jest jednym z fragmentów systematycznej akcji

przemianowywania nazw polskich miejscowości na czeskie. Po zaborze Śląska za Olzą w roku 1919 przemianowano Polską Ostrawę na Śląską Ostrawę, a obecnie ma ulec zupełnej likwidacji nazwa polskiego grodu prastarego nad Ostrawicą, istniejącego od czasów Bolesława Chrobrego. W podobny sposób Czesi przemianowali np. Cieszyń na Teszln, Porębę na Porube, Dąbrowę na Doubrave itp.

Listy, adresowane staremi polskimi nazwami, są przez urzędy pocztowe zwracane adresatom.

Inauguracja doradczej komisji podatkowej przy Ministerstwie Skarbu

Na prezesa komisji powołano prof. A. Krzyżanowskiego

Dnia 21 bm. w sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu odbyło się pierwsze inauguracyjne posiedzenie komisji podatkowej przy Ministerstwie Skarbu.

Zadaniem komisji tej będzie opinowanie projektów ustaw podatkowych i pracowanie nad zagadnieniami naszego systemu podatkowego.

Posiedzenie inauguracyjne tej komisji otworzył przemówieniem powitalnym p. Wicepremier i Minister Skarbu, inż. Kwiatkowski, podkreślając cele i zadania komisji. Następnie na przewodniczącego powołano prof. Adama Krzyżanowskiego, a na

jego zastępcę — wicedyrektora departamentu podatków J. Lubowickiego.

Pierwsze posiedzenie komisji poświęcone zostało omówieniu metod prac komisji oraz przedyskutowano projekt dekretu o państwowym podatku od nieruchomości i projekt rozporządzenia w sprawie zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu.

Na dalszym planie prac komisji znajduje się rozpatrzenie wniosków międzyministerjalnej komisji współpracy z samorządem gospodarczym, dotyczących spraw podatkowych.

Sprawy gdańskie w Lidze Narodów

Sprawozdanie Senatu — Przedłużenie mandatu Komisarza Ligi Narod.

Donoszą z Genewy, że na porządku dziennym sesji Rady Ligi w dn. 20 stycznia znajduje się m. in. sprawozdanie prezydenta Senatu gdańskiego z przeprowadzenia przez Senat Wolnego Miasta zmian w rozporządzeniach senackich, które miały być zreferowane wobec uznania ich, decyzją Rady, za sprzeczne z konstytucją. Na porządku dziennym

znajdować się ma również opinia Międzynarodowego Trybunału Haskiego o zmianach w gdańskim kodeksie karnym, przeprowadzonych przez senat oraz ewentualne przedłużenie mandatu obecnego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku. Ważność mandatu jego upływa z dniem 15 stycznia 1937 r.

Anglia przygotowuje się do kontrakcji na morzu Śródziemnym

Noty angielskie do państw śródziemnomorskich

Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych wystosowało do państw śródziemnomorskich z wyjątkiem Francji, a więc do Hiszpanji, Jugosławii, Grecji i Turcji noty, w których zapytuje, czy państwa te gotowe są udzielić flocie brytyjskiej pomocy w razie zaatakowania jej przez Włochy wskutek zaostreżenia sankcyj. Noty podkreślać mają konieczność aktywnego współdziałania tych

państw, jako członków Ligi Narodów w wykonaniu zadań zbiorowego bezpieczeństwa.

Nie ulega wątpliwości, że od odpowiedzi, jakie Wielka Brytania uzyska od państw śródziemnomorskich, zależać będzie decyzja rządu brytyjskiego co do dalszego utrzymania koncentracji floty brytyjskiej na wodach morza Śródziemnego.

Chore kobiety osiągają przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa lekkie wypróżnienie, przyczem połączone to jest nieraz z nadzwyczaj dobroczynnym działaniem na chore organy. — Zalecana przez lekarzy.

Zamiast życzeń świątecznych

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych, gen. Edward Rydz-Śmigły złożył zamiast życzeń świątecznych i noworocznych 150 zł. na zakład wychowawczy dla sierot braci Albertynów w Warszawie.

Płk. Walery Sławek zamiast życzeń świątecznych i noworocznych złożył 50 zł na fundusz budowy Kopca Józefa Piłsudskiego.

Minister komunikacji inż. M. Butkiewicz, zamiast życzeń świątecznych i noworocznych złożył 200 zł na komitet opieki nad najbardziej ubogimi mieszkańcami osiedli miejskich „Osiedle”.

Życzenia świąteczne „Elemki”

Z Kilonji nadeszła następująca depesza: Rodzinom, zarządowi głównemu, zarządom oddziałów, członkom i sympatykom Ligi Morskiej i Kolonjalnej, kapitanom, oficerom, załogom okrętów polskich, serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne przesyłają: kapitan, oficerowie i załoga statku ćwiczonego „Elemka”.

Zgon Antoniego Anusza

Warszawa, 22. 12. (PAT) Wczoraj o godz. 19.45 zmarł w Warszawie w mieszkaniu własnym przy ul. Langiewicza nr. 19 b. poseł i b. wiceprezes Państwowego Banku Rolnego ś. p. Antoni Anusz, w 51-y roku życia. Śmierć nastąpiła z powodu choroby serca.

Pokaz w Berlinie filmu z życia Marszałka Piłsudskiego

W największym kinie „Ufy” na Kurfurstendamm odbyła się premiera filmu, stanowiącego fotomontaż historyczny, osnuty na tle życia Marszałka Piłsudskiego.

Obecni na premierze byli: ambasador R. P. Lipski z członkami ambasady, prezydent Izby Filmowej Rzeszy min. dr. Lehnich, prezes Naczelnej Rady Filmowej Ryszard Ordynski, konsul generalny R. P. dr. Stanisławiczek wraz z członkami konsulatu, przedstawiciele ministerstw Rzeszy oraz partji narodowo - socjalistycznej i liczni członkowie kolonji i prasy polskiej w Berlinie.

Nowy dziennik we Lwowie „Kurjer Lwowski” przestał wychodzić

W sobotę ukazał się we Lwowie pierwszy numer nowego dziennika porannego p. n. „Dziennik Polski”. Jako wydawca figuruje „Małopolskie Wydawnictwo Sp. z o. o.

W krótkiej notatce wstępnej redakcja zaznacza, że dziennik jest organem niezależnej opinii.

Nowe pismo drukowane jest w drukarni dawnego „Słowa Polskiego”. Zaznaczyć należy, że równocześnie niemal przestał wychodzić „Kurjer Lwowski”.

Bezrobocie w Gdańsku

Liczba bezrobotnych na terenie Wolnego Miasta wynosiła, według danych oficjalnych z końcem listopada br. 19.200 osób. Jeżeli uwzględni się, że w okresie tym wysłano z Gdańska do Niemiec 6000 bezrobotnych, to ostateczna liczba wyniesie za okres sprawozdawczy 25.200 osób. W roku ub. liczba bezrobotnych na terenie Gdańska zwiększyła się z końcem listopada w porównaniu z końcem października o 1.600 osób, podczas gdy w analogicznym okresie roku bież. o 2.800.

W sprawie trudności w f-mie Bata

W ostatnim czasie ukazały się pogłoski, że firma Bata w Zlinie (Czechosłowacja) zwolniła znaczną część swych robotników i znalazła się w krytycznym położeniu.

Jak się dowiadujemy trudności w firmie Bata powstały na tle zatargu podatkowego i protestu firmy przeciwko nowym, zbyt uciążliwym rozporządzeniom kontrolnym i podatkowym. Na obciążenia te firma zareagowała groźbą zwolnienia 10.000 robotników.

W międzyczasie sprawa się wyjaśniła i firma Bata nie zwolniła robotników, ruchu nie ograniczyła i pracuje tak samo intensywnie jak dotychczas.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr 63

Klasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok VI

Hokeiści T. K. S. „Strzelec” zdobyli na własność puchar wędrowny b. wojewody Lamota

Ubiegłej niedzieli, na boisku hokejowym w Ogródkach Jordanowskich w Toruniu, odbył się turniej hokejowy o puchar wędrowny ufundowany przez b. wojewodę pomorskiego p. Lamotę. W zawodach uczestniczyły 4 drużyny, mianowicie: TKS „Strzelec”, drużyna I i II, WKS „Gryf” i KS. KPW. „Pomorzanin”. Drużyna Sokoła grudziądzkiego z powodu niemożności skompletowania całej drużyny, na turnieju nie przybyła.

Przedpołudniem, krótko po godz. 11 odbyło się losowanie, przyczem los skojarzył drużyny „Pomorzanin” i TKS Strzelec I, oraz Gryfu i TKS Strzelec II.

Wyniki poszczególnych spotkań są następujące:

TKS „Strzelec” — KPW „Pomorzanin” 3:2.

Grę utrudniał gęsto padający śnieg, który grubą warstwą pokrył lodowisko. Nowo zorganizowana, jako trzecia w Toruniu, drużyna hokejowa KPW zareprezentowała się z jak najlepszej strony. W oczu rzuca się jednak brak zgrania, co jest zupełnie zrozumiałe, jeżeli się uwzględni pierwszy występ kolejarzy. Za małymi wyjątkami wszyscy są już stosunkowo wysoko zaawansowanymi w umiejętnościach, zawodnikami.

TKS „Strzelec” wystąpił w swoim składzie, z nowym beznadziejnym bramkarzem i doskonale zapowiadającym się nowym obrońcą. Pierwsza tercja gry upływa pod znakiem dużej przewagi drużyny TKS Strzelec, jednak wszystkie kombinacyjne ataki kończą się zaprzeczeniem krążka w śniegu, którym boisko jest grubo pokryte. Druga i trzecia tercja są więcej wyrównane, przyczem KPW zdobywa dwie bramki z wyraźnej winy bramkarza TKS „Strzelec”, który obie mógł być łatwo obronić. Ostateczny wynik 3:2 dla TKS „Strzelec” jest sukcesem dla młodej drużyny kolejarzy.

WKS. GRYF — TKS STRZELEC II 4:0

W drugim spotkaniu przedpołudniowym Gryf bez wielkiego wysiłku pokonał II drużynę TKS „Strzelec” w stosunku 4:0. Dużo winy ponosi również i tu bramkarz Strzelca, który puścił kilka łatwych do obrony strzałów. Jako całość dobra kominacyjna gra wyróżnił się atak TKS „Strzelec” w składzie Hejnowicz, Rosiński, Osmólski, który jednak jest mało skuteczny i nie posiada należytej siły na wykończenie akcji napastniczych.

KPW POMORZANIN — TKS STRZELEC II 4:1

W pierwszym spotkaniu wieczorem drużyna KPW „Pomorzanin” pokonała nie bez trudu drugą drużynę TKS Strzelec w stosunku 4:1. Młody narybek Strzelca zareprezentował się nadspodziewanie dobrze. Wi-

dać u tych młodych chłopców zrozumienie gry zespołowej, dobrą jazdę na łyżwach, szybkość i wiele pomysowości kominacyjnych.

Niech tylko nabiorą więcej siły i wagi, a staną się przyszłością hokejową swego Klubu.

TKS STRZELEC I — WKS GRYF 3:0

W spotkaniu finałowym TKS „Strzelec” pokonał Gryf w stosunku 3:0. Gra była szybka i ostra, chwilami nawet brutalna, nie przekraczała jednak norm dopuszczalnych. Drużyna Gryfu w zacietej obronie nie przebiegała w środkach, często uciekając się do zasad niedozwolonych. To też wielu graczy

wędrowało na minuty karne za bandę. Z drugiej strony trzeba podkreślić wielką ofiarność z którą zawodnicy Gryfu walczyli. Trenk w bramce ustawicznie poprostu bombardowany bronił doskonale. Dwóch bramek obronić nie mógł.

W Strzelcu coraz lepiej zagrywa obrońca Garstecki, który zaczyna rozumieć skuteczność gry ciałem, co jest podstawowym zadaniem obrońców. Bramki zdobyli Głowiński 2 i Karaskiewicz 1.

Po meczu prezes Pom. Okr. Zw. Hokeja Lodowego wręczył zwycięskiej drużynie T. K. S. „Strzelec” poraz trzeci zdobyty puchar wędrowny b. wojewody p. Lamota, tym razem już na własność.

Bokserzy Warszawianki zwyciężają I. K. P. 9:7

Warszawa, 22. 12. (PAT) W niedzielę odbył się tu towarzyski mecz bokserski pomiędzy drużynami I. K. P. (Łódź) a stołeczną Warszawianką. W barwach Warszawianki wystąpili poraż pierwszy dwaj zawodnicy z Grudziądza — Krzemiński i Wenzner. Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem Warszawianki w stosunku 9:7.

W wadze muszej Szwed (IKP) wypunktował prymitywnego Barana.

W wadze koguciej Razniewski (W) wygrał walkowerem wobec nieprzybycia Bartniaka.

W wadze piórkowej Krzemiński wykazał brak kondycji. W dwóch pierwszych rundach Krzemiński miał przewagę nad Spodenkiewiczem, natomiast w trzeciej rundzie był znacznie słabszy. Wynik remisowy.

W drugim spotkaniu wagi piórkowej Forlański (W) wypunktował Leszczyńskiego.

W wadze lekkiej Polus (W) rozegrał rewanżowe spotkanie z Woźniakiewiczem. Nieprzekonywujące, lecz zasłużone zwycięstwo odniósł Polus. Niezadowolona z decyzji sędzijskiej widownia zareagowała gwizdaniem, a I. K. P. demonstracyjnie nie chciał kontynuować dalszych walk. Po półgodzinnej przerwie walki potoczyły się jednak dalej.

W wadze półśredniej Brzózka (W) pokonał Taborka niespodziewanie w 2-giej rundzie przez nokaut techniczny.

W wadze średniej Chmielewski (IKP) zdobył dwa punkty bez walki wobec nadwagi Zaremby. W spotkaniu towarzyskim wygrał Chmielewski w 2-giej rundzie przez nokaut techniczny.

Wreszcie w wadze półciężkiej Pietrzak (IKP) wygrał z Weznerem, niedostatecznie dysponowanym fizycznie.

Mistrzostwo ping-pongowe m. Grudziądza

W uzupełnieniu naszej notatki w sprawie mistrzostw ping - pongowych m. Grudziądza — organizowanych z polecenia Pom. Okr. Zw. T. S. przez Komendę Grodzką Z. S. Grudziądz — podajemy dalsze szczegóły:

W mistrzostwach mogą brać udział kluby zrzeszone w P. Z. T. Stoł.

Mistrzostwa odbędą się w konkurencji drużynowej i indywidualnej.

Losowanie rozgrywek dnia 2 stycznia 1936 r. o godz. 19,30 w Domu Strzelca, ul. Solna.

Same rozgrywki odbędą się w dniach 4, 5 i 6 stycznia 1936 r.

Termin przedstawienia imiennych zgłoszeń Komendzie Gr. Z. S. upływa z dniem 30 grudnia br.

Ze względu na to, że dwa najlepsze ze-

spóły będą miały prawo reprezentowania naszego miasta w mistrzostwach Okręgu — ufamy, że w zawodach wezmą udział wszystkie kluby uprawiające tenis stołowy, a sympatycy tego sportu gremialnie zaszczycają je swoją obecnością. Wysoki poziom wszystkich klubów naszych daje rękojmię, że zawody będą bardzo ciekawe — a tem samem miłym spędzeniem czasu dla widzów-obszerników.

WARSZAWSKY PING-PONGIŚCI GROMIĄ ŁÓDŹ 8:1.

Łódź, 22. 12. (PAT) Międzyzwiązkowy mecz ping-ponga Warszawa—Łódź, odbyty w niedzielę, zakończył się spodziewanem wysokim zwycięstwem Warszawy w stosunku 8:1.

Kursy narciarskie w Siance

Kto i na jakich warunkach może się na nie zapisać?

W dniach od 12 do 31 stycznia przyszłego roku pomorski okręg Polskiego Związku Narciarskiego urządza w Siankach w województwie stanisławowskim, niemal nad samą granicą polsko-czechosłowacką, dwa kursy narciarskie dla początkujących i zaawansowanych członków i członkiń P. Z. N.

Kandydaci, pragnący się zapisać na kursy, powinni przynależeć do sekcji narciarskiej jakiegoś klubu, powinni posiadać czarną legitymację P. Z. N. z nalepką na rok 1936, świadectwo lekarskie, stwierdzające, że posiadają odpowiednie warunki fizyczne do odbycia kursu, muszą posiadać własny sprzęt i wyekwipowanie i powinni wreszcie złożyć deklarację, że nie będą rościć pretensji do kierownictwa kursu w związku z chorobą, względnie wypadkiem, poza ewentualnem premiami ubezpieczeniowymi.

Zgłoszenia na kursy należy kierować do dnia 28 grudnia na ręce p. ppulk. Nakonecznikoffa w Toruniu, koszar 63 pułku piechoty.

Ogólny program kursów przewiduje naukę techniki jazdy na nartach, naukę jazdy w terenie (wycieczki), a na zakończenie kursu zawody o sprawność narciarską. Ponadto dla zaawansowanych odbędzie się specjalna wycieczka o odznakę górską PZN.

Na koszt kursu składają się: całodzienne utrzymanie z kwaterą w schronisku D. O. K. X za 3,50 zł dziennie, lub w lepiej

urządzonym domu turystycznym Polskiego Towarzystwa Narciarskiego za 4 zł dziennie i 3 złote wpisowego na ubezpieczenie uczestników od wypadków oraz na koszt administracyjny kursu. Poza tem uczestnicy kursu otrzymują 80-procentową zniżkę kolejową, którą wydadzą oficerowie PW i WF. Przy wpisie należy wpłacić zgóry 10 zł na poczet wyżywienia w schronisku DOK X (w domu turystycznym P. T. N. wpłata ta odpada).

Na kursy przyjęte będą tylko te osoby, które zastosują się do wszystkich wymienionych wskazań.

Uczestnicy kursów proszeni są o zgłoszenie się w dniu 12 stycznia wieczorem w Siankach — informację będzie można osiągnąć na dworcu kolejowym w Siankach.

Z Pomorza do Sianek można najlepiej jechać przez Łódź, Lwów i Sambor.

Dokładniejszych informacji w sprawie kursu udzieli p. ppulk. Nakonecznikoff w Toruniu (koszary 63 pp.).

Okręgowy Ośrodek W. F. w Toruniu zawiadamia, że w czasie trwania ferij świątecznych od 24 grudnia 35 do 6 stycznia 36 r., sale toruńskiego pałacu sportowego będą zamknięte tylko w dniach świąt Bożego Narodzenia. Poza tem organizacje i kluby mogą korzystać z sal Ośrodka w podanym okresie, nawet w zmniejszonych kompleksach.

Piłkarze Warty przegrywają w Düsseldorfie 5:2

Berlin, 22. 12. (PAT) W Düsseldorfie odbył się w niedzielę międzynarodowy mecz piłki nożnej między poznańską Wartą a Fortuną z Düsseldorfu. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny niemieckiej 5:2 (2:1). Gra stała na poziomie przeciętnym. Śliskie i rozmokłe boisko utrudniało grę, zwłaszcza Polakom, gdyż Niemcy lepiej przystosowali się do warunków i wyzyskali tę przewagę dla wywalczenia zwycięstwa. Obie drużyny walczyły fair. Zawodom przyglądało się 2000 widzów.

Piłka nożna na Śląsku

Katowice, 22. 12. (PAT.) W niedzielę rozegrano na Śląsku dwa dalsze mecze piłkarskie o mistrzostwo Ligi śląskiej. W Lipinach Naprzd pokonał Czarnych z Chropaczowa w stosunku 9:4 (5:2). W Chorzowie Amatorski K. S. wygrał z zespołem Ob. Katowice 4:1 (1:1).

Pozatem w Tarnowskich Górach ligowy Ruch w pełnym składzie rozegrał mecz propagandowy z miejscowym Śląskiem, wygrywając 9:1 (4:0). Beniaminek Ligi państwowej K. S. Dąb pokonał na własnym boisku K. S. Pogoń z Nowego Bytomia.

Risko Pylkowski znokautowany w 1-szej rundzie

Nowy Jork, (PAT.) W Madison Square Garden rozegrany został sensacyjny mecz bokserski między amerykańskim mistrzem świata wagi średniej Polakiem Eddie Babe Risko - Pylkowskim, a Anglikiem Jackem Mc Avoyem.

Sensacyjne zwycięstwo odniósł Anglik nokautując Risko - Pylkowskiego już w pierwszej rundzie. Walka trwała zaledwie 2 min. 41 sek. Anglik miał przez cały czas olbrzymią przewagę, przyczem już po pierwszych uderzeniach Polak był zamroczony. Przez krótki okres walki Risko - Pylkowski znalazł się 6 razy na deskach.

Mecz miał charakter towarzyski i trwał 10 rund.

Międzyokręgowy mecz hokejowy ŚLĄSK—ŁÓDŹ 6:0.

Katowice, 22. 12. (PAT) Na sztucznej lodowisku w Katowicach z okazji zakończenia obozu hokeistów śląskich odbył się międzyokręgowy mecz Łódź—Śląsk. Spotkanie wygrali bezapelacyjnie Ślązacy w stosunku 6:0 (2:0, 1:0, 3:0).

Z zagranicznych boisk hokejowych

Düsseldorf, 22. 12. (PAT) Brukselski K. H. C. pokonał w hokeju reprezentację Berlina w stosunku 3:2.

Praga, 22. 12. (PAT) Hokeiści paryscy Francois Volants odnieśli drugie zwycięstwo w Pradze, tym razem zwyciężając zespół HC Rapid 6:2 (4:0, 1:1, 1:1).

Zurich, 22. 12. (PAT) Drużyna Kanadyjczyków szwajcarskich pokonała reprezentację Austrii 5:1, a reprezentację Wiednia 4:3.

Monachjum, 22. 12. (PAT) W Monachjum reprezentacyjny zespół niemiecki pokonał drużynę Uniwersytetu Oxford w stosunku 5:0 (0:0, 3:0, 2:0).

Berlin, 22. 12. (PAT) Na olimpijskim torze hokejowym w Garmisch Partenkirchen hokeiści uniwersytetu w Cambridge pokonali drużynę mistrza Niemiec S. C. Riesserssee w stosunku 4:2.

POLSKA POŁUDNIOWA PRZEGRYWA Z REPREZENTACJĄ NIEMIEC POŁNOCNICH.

Berlin, 22. 12. (PAT.) W sobotę wieczorem nastąpiło w Hamburgu otwarcie nowego stadionu lodowego. Centralnym punktem uroczystości otwarcia był mecz hokejowy pomiędzy reprezentacją Polski południowej i Niemiec północnych.

Nieznaczne zwycięstwo odniosła drużyna niemiecka w stosunku 2:1 (0:0, 1:0, 1:1).

Niemcy byli lepiej zgrani i mieli lekką techniczną przewagę nad Polakami. Dopiero w ostatniej fazie gry naszym hokeistom udało się zdobyć honorowy punkt.

Mecz wywołał duże zainteresowanie i zgromadził przeszło 6 tys. widzów.

HOLENDESCY HOKEIŚCI CHCĄ GRAĆ W POLSCE.

Amsterdam, 22. 12. (PAT) Reprezentacja hokejowa Amsterdamu proponowała polskiemu Związkowi Hokeja Lodowego rozegranie jednego lub dwóch meczów w Polsce w okresie pomiędzy 15 a 20 stycznia.

O PUHAR EUROPY W HOKEJU.

Bukareszt, 22. 12. (PAT.) W Bukareszcie w meczu hokejowym o puchar Europy mistrz Rumacji „Telephon Club” przegrał z drużyną budapeszteńską „B. K. E.” w stosunku 2:1.

Węgry przeważali przez cały czas. Wszystkie bramki padły w pierwszej tercji.

Kazimierz Osmański z TKS „Strzelec”

mistrzem Torunia w ping-pongu

W ubiegły czwartek późnym wieczorem zakończone zostały w świetlicy grodzkiej Związku Strzeleckiego w Toruniu finałowe rozgrywki o indywidualne mistrzostwo Torunia w ping-pongu. W finałach walczyło sześciu zawodników, gry były bardzo zacietej i stały na wysokim poziomie. Zaszczytny tytuł mistrza i miano najlepszego ping-pongisty Torunia zdobył p. Kazimierz Osmański z TKS „Strzelec”, który w spotkaniach finałowych wygrał wszystkie swoje spotkania. Sensacyjną klęskę poniósł najnie spodziewanej zeszłoroczny mistrz Pomorza Kilichowski, który w finale przegrał wszystkie spotkania. Z młodych zawodników bardzo dobrze prezentował się Porsz z K. S. M. Mokre, dysponujący dużym repertuarem uderzeń, brak mu jednak spokoju i opanowania gry. Poza tem wyróżnił się Winiarski, który przegrał tylko z mistrzem Torunia Osmańskim.

Kolejność miejsc jest następująca: 1-szy Osmański, 2-gi Winiarski, obydwaj TKS „Strzelec”, 3-ci Porsz KSM Mokre, 4-ty Czarniecki TKS 29, 5-ty Kamiński i 6-ty Kilichowski również obydwaj TKS „Strzelec”.

Nowi trenerzy lekkoatletyczni ukończyli kurs

Warszawa, 22. 12. (PAT) W sobotę popoł. w Centralnym Instytucie na Bielanych odbyło się zamknięcie kursu, zorganizowanego przez zarząd Polskiego Związku Lekkoatletycznego dla ujednolajnienia programu szkolenia w okręgach. Zpośród dwudziestu paru osób, które kurs ukończyły, poła otrzymała dyplomy trenerów okręgowych, a reszta dyplomy instruktorów I przodowników. Dyplomy trenerów wydano m. in. Szelostowskiemu, Zakrzewskiemu, Drużbiakowi, Luckhauzowi, Lokajskiemu, Klukowi i Kusocińskiemu.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Szczodrość samorządów

(ow) W związku z prowadzonymi obecnie przez Rząd pracami w dziedzinie ustawowego uregulowania sprawy pracowników samorządowych, p. Maurycy Jaroszyński zastanawia się w „Gazecie Polskiej” nad całokształtem tego problemu i koniecznością reformy istniejących dziś stosunków. Autor zwraca m. in. uwagę na zbytnią szczodrość samorządów, gdy chodzi o wysokość przyznawanych emerytur.

„Dziedzina przez prawo zupełnie nieuregulowana — pisze p. J. — jest sprawa emerytur pracowników samorządowych. Regulował ją dotychczas każdy samorząd z osobna w drodze statutów wewnętrznych. Czyniły to samorządy naderbardo lekkomyślnie; szczodrość, jaką wykazywały, otwierała dla niejednego w dalszej przyszłości perspektywę ruiny, ogółowi pracowników nie dając za pewności zabezpieczenia, bo stawia pod wielkim znakiem zapytania możliwość dotrzymania zobowiązań. Wymownego, a znanego powszechnie przykładu dostarcza m. st. Warszawa: w preliminarzu budżetowym na rok bieżący przewidziano na emerytury 14 milionów, które prawdo podobnie nie wystarczą, w następnych latach przy tych samych normach statutowych liczyć się trzeba z gwałtownym wzrostem, a najwyższy wymiar emerytury wynosi 3700 zł. miesięcznie”.

„Rewizja emerytur, wypłacanych z funduszy komunalnych, wydaje mi się nieunikniona. Nie potrzeba dodawać, że przeprowadzona być winna z największą ostrożnością i przy salwowaniu wszystkich słusznych interesów, a nade wszystko — minimum existens emeryta”.

Szkodnicy ruchu ludowego

Warszawski „Czas” w artykule, omawiającym zagadnienie ruchu ludowego w Polsce, cytując następującą opinię prof. Bujaka, o t. zw. „działaczach” ludowych.

„Stan ruchu ludowego w Polsce przed stawia się dzisiaj dosyć smutno, nawet ponuro... Brak mu podstaw i instytucji gospodarczych oraz w przeważającej części programu prawdziwie ludowego. Największym nieszczęściem ruchu ludowego jest nadmierna przewaga idei politycznej... Rzeczywistymi kierownikami ruchu ludowego są zawodowi politycy, którzy nie tylko żyją z tego ruchu, ale są zarazem największymi jego szkodnikami. Nie można zaprzeczyć tym zawodowym politykom dobrej woli... ale trzeba niestety wytknąć znaczne braki charakteru i wykształcenia. Wszyscy oni niemal wyrzśli w twardą pracę agitationalną, w zaciętej walce konkurencyjnej, nienawiścią ścigani, nienawiścią dyszący, kłamstwami atakowani, kłamstwami zwalczający. Zawód swój... traktują oni niestety zbyt często jako środek utrzymania lub nawet zrobienia kariery. Wykształcenie ich tak że mocno szwankuje... Istotne potrzeby ludu i głębsze cele ludowej polityki gospodarczej, pozostają zawsze dla nich rzeczą mglistą i niepewną...”

Prof. Bujak jest sam znanym działaczem ludowym, jego sąd zatem o przywódcach stronnictwa ludowego uważać należy za całkowicie kompetentny i obiektywny.

Samolot przybył na pokładzie ms. Piłsudski

Do Gdyni, zgodnie z rozkładem jazdy, mimo panujących sztormów zimowych, powrócił onegdaj z Nowego Jorku m/s „Piłsudski”, przywożąc 183 pasażerów, 425 t. ładunku oraz 648 worków poczty.

Na pokładzie m/s „Piłsudski” przywieziony został do kraju nowy samolot typu „Lockhead”, który zakupił „Lot”.

Sprawy rzemieślnicze u schyłku roku

Komunikat Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu

1) Izba Rzemieślnicza w Grudziądzu podaje do wiadomości, że z dniem 31 grudnia br. upływa termin do wnoszenia podania do Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu o rozłożenie na raty zaległości z tytułu ubezpieczenia wypadkowego za lata 1930-32. Poszczególni pp. Starsi Cechów oraz Prezesi Iow. Rzemieśln. Samodź. otrzymali w tej sprawie szczegółowe informacje w okólniku Nr. 8/35 wobec czego w razie nasuwających się wątpliwości, należy zwrócić się do wspomnianych o informację.

2) Do końca roku winni także ci rzemieślnicy, którzy zamierzają w r. 1936 prowadzić uproszczoną księgowość, zapoznać się w komplet księgowości, który nabyć można w biurze Izby.

3) Na rok 1936 mogą być jedynie te przedsiębiorstwa rzemieślnicze zwolnione od nabycia świadectwa przemysłowego, w których pracuje tylko sam właściciel bez obecności, będący w posiadaniu karty rzemieślniczej. Zwolnienie z obowiązku wykupienia świadectwa następuje na wniosek złożony przed 31. 12. 1935 r. w odnośnym Urzędzie Skarbowym.

Sejmik nauczycielstwa Wielkopolski i Pomorza obraduje w Bydgoszczy

Stanowisko zjazdu okręgowego ZNP. wobec ciężkiej sytuacji szkolnictwa i nauczycielstwa

Wczoraj, w niedzielę rozpoczął w Bydgoszczy swe doroczne obrady sprawozdawczy Zjazd poznańskiego Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego, który ze względu na liczne przybycie delegatów ognisk ZNP. z najdalszych zakątków Wielkopolski i Pomorza, oraz członków Okręgu — przemienił się w sejmik nauczycielstwa poznańskiego i pomorskiego. Zjazd okręgowy ZNP. po dłuższej przerwie, obraduje w Bydgoszczy poraz drugi. W związku z rozpoczęciem wakacji świątecznych, Zjazd jest bardzo liczny i trwać będzie dwa dni.

UROCZYSTY OTWARCIE ZJAZDU

Otwarcie dorocznych obrad zjazdowych ZNP. miało charakter uroczysty. Zjazd zajął prezes Zarządu Okręgowego p. Michał Kopeć. Na wstępie prezes okręgowy powołał do komisji weryfikacyjnej prezesa Oddziału Grodzkiego w Bydgoszczy p. Jobkego, oraz przedstawiciela Pomorza p. Konkola i Wielkopolski p. Bernackiego z Ostrzeszowa. Wyjaśniając, iż tegoroczny Zjazd Okręgu ze względu na zgon śp. Marszałka Piłsudskiego odbywa się w terminie późniejszym — mówca wezwał zebranych do uczczenia pamięci Wodza Narodu, Wielkiego Protektora i Członka Honorowego Zw. Nauczycielstwa Polskiego chwilą skupienia. W pięknej przemówieniu wstępnym p. prezes Kopeć przypomniał znamienne słowa Marszałka Piłsudskiego wypowiedziane na zjeździe nauczycielstwa szkół powszechnych w roku 1923 określając rolę i posłannictwo polskiego nauczyciela w odrodzeniu dusz, spaczonych półtorawiekową niewolą.

Z kolei prezes Zarządu Okręgowego powitał w serdecznych słowach licznych przedstawicieli władz, urzędów, organizacji i społeczeństwa, a mianowicie pp. reprezentanta Pana Wojewody starostę bydgoskiego Stefana Godeckiego, wizytatora Godeckiego reprezentującego p. kuratora O. S. P. dr. Polaka, radcę Mencla przybyłego w zastępstwie p. prezydenta m. Bydgoszczy Barciszewskiego i Zarządu Miejskiego, insp. szkolnego Tarnowicza, podinspektorów Zytkę, Majewskiego i Chmurę z Bydgoszczy, przedstawiciela Komisji Międzyszkolnej w Bydgoszczy dyr. prof. Polakowskiego, reprezentującego równocześnie Okręg Wojewódzki L. M. i K., dalej przewodniczącą Oddziału PBK. Stabrowską, komendanta hufców harcerskich prof. Timlera, prezesa PTK dr. Nieduszyńskiego, przedstawiciela ZS. prof. Wodę, delegata Zarządu Głównego ZNP. Kolanek, oraz przedstawiciela koncernu wydawnictw „Dnia” red. Kościelskiego.

O „POWRÓT NAUCZYCIELA DO SZKOŁY”

W dalszym ciągu swego przemówienia prezes Kopeć omówił sytuację szkolnictwa polskiego, oraz podobną do niej sytuację nauczycielstwa, stwierdzając z jednej strony, iż 1.000.000 dzieci z braku pomieszczeń i etatów nauczycielskich nie może korzystać ze szkolnictwa powszechnego, z drugiej zaś że wytworzona obecnie sytuacja nauczycielstwa tak pod względem materialnym, prawnosłużbowym, jak i społecznym jest rozpaczalna. Nauczyciel, nie tylko, że jest uposażony poniżej minimum wymogów życiowych

kulturalnych, nie tylko, że obciążony jest pracą ponad swe siły, ale ponadto krępuje go szereg pobocznych, pozaszkolnych wiezów, odsuwających nauczyciela zupełnie od właściwych obowiązków wychowawczy. Nawiązując do słów wypowiedzianych na ten temat przez kuratora dr. Polaka na konferencji inspektorów, mówca złożył na ręce p. wizytatora Godeckiego podziękowanie za zajęcie się tą sprawą i przypomniał zgromadzonemu apel p. kuratora, by walczyć o „powrót nauczyciela do szkoły”. Apel ten przyjęty został z rzesistami oklaskami.

Po przemówieniu wstępnym prezesa okręgowego uchwalono nagły wniosek zgłoszony przez jednego z uczestników Zjazdu w sprawie wysłania depeszy na ręce prezydenta RP. toczącego się zjazdu nauczycielstwa na Polesiu, wyrażający solidarność i koleżeństwo.

PRZEMÓWIENIA PRZEDSTAWICIELI WŁADZ.

Z kolei nastąpiły przemówienia przedstawicieli władz, które zapoczątkował przedstawiciel Rządu p. starosta Stefanicki następującymi słowami:

„Zjazd Państwa dokonuje się w czasie, gdy na ziemiach naszych widnieje cień śmierci Wodza Narodu, Życie Narodu, które dotąd pozostawało w symbiozie z jestestwem Wodza, wkracza po wstrząsach na samodzielną ścieżkę przyszłości. Tężejniejszość uwikłania jest w twarde zmaganiu się na froncie gospodarczym. Rząd powołany wolą Pana Prezydenta RP. mobilizuje cały Naród do pomocy celem zaszeregowania Państwa na właściwe miejsce w światowym rzędzie niezależności ekonomicznej. Odcinek Panów leży na styku z młodem pokoleniem, gdzie najłatwiej znaleźć entuzjazm walki i pracy. Opinia zwrócona ma oczy na Wasze poczynania i nie wątpli, będą one iść po myśli najlepszego dobra Rzplitej i pomocy Rządowi. Witając Zjazd w charakterze przedstawiciela Rządu życząc owocnych obrad i najwłaściwszych wskazań do dalszej pracy”.

Jako następny głos zabrał p. wizytator Godecki, stwierdzając na podstawie znanych sprawozdań z działalności Okręgu ZNP. w Poznaniu stały wzrost tężyzny życia organizacyjnego Związku. Świadczy to o coraz większym zrozumieniu zasług, oraz roli organizacji.

P. radca Mencil witając Zjazd imieniem prezydenta miasta i Zarządu Miejskiego podniósł pracę nauczycielstwa, znaną zwłaszcza dobrze na gruncie bydgoskim, gdzie stosunki współpracy ZNP. z władzami miejskimi wydają jaknajlepsze rezultaty. Okres przedświąteczny przeszkodził Zarządowi Miasta w zorganizowaniu odpowiedniego przyjęcia uczestników Zjazdu. W przemówieniu swem p. radca Mencil zapewnił nauczycielstwo bydgoskie, iż miasto nadal starać się będzie o polepszenie warunków pracy w szkołach, realizując w dalszym ciągu plan rozbudowy szkolnictwa powszechnego.

P. dyr. prof. Polakowski powitał Zjazd Komisji Międzyszkolnej, oraz Ligi Moralnej i Kolonjalnej Okr. Wojewódzkiego i Ldz. w Bydgoszczy, poczem przemówienia powitalne wygłosili: przewodnicząca PBK. p. Stabrowska, komendant hufców harcerskich prof. Timler, oraz prezes PTK dr. Nieduszyński.

Przedstawiciel Zarządu Głównego ZNP. p. Kolanek omówił treściwie bolączki stanu nauczycielskiego, stwierdzając, iż nadszedł już czas, by nauczycielstwo związkowe zwróciło się z wyraźnym apelem o poprawę sytuacji, gdyż przedłużanie dotychczasowego stanu rzeczy odbija się szkodliwie na szkolnictwie i pracy wychowawczej. Przemówienie delegata Zarządu Głównego spotkało się z aplauzem zgromadzonych i nagrodzone zostało rzesistami oklaskami.

Z okazji Zjazdu wysłano depeszę hołdowniczą do Pana Prezydenta RP. następującej treści:

„Zarząd Okręgu Poznańskiego Zw. Nauczycielstwa Polskiego obradujący w Bydgoszczy przesyła Panu Prezydentowi wyrazy czci i hołdu i zapewnia o swej pracy dla Państwa. Wobec ciężkiej sytuacji, w jakiej znajduje się nauczycielstwo Zjazd zwraca się do Pana Prezydenta z serdeczną prośbą o opiekę nad rozwojem szkolnictwa”.

Pozatem wysłano depesze o podobnej treści do Generalnego Inspektora Armji p. gen. Józefa Smięgłego, Pana Premiera i Ministra W. R. i O. P.

W godzinach popołudniowych rozpoczęły się obrady w sesjach, które trwać będą przez dzień dzisiejszy. Szczegółowe sprawozdanie z tej części obrad zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Zniżka ceny za prąd elektryczny na Helu

Zgodnie z ogólną tendencją zniżki cen, rada gromadzka gminy zbiorowej Hel na posiedzeniu w dniu 15 grudnia br. uchwaliła obniżyć cenę prądu elektrycznego pobieranego z elektrowni gminy o 20 groszy na 1 kilowatogodzinie.

Kurs poglądowy o Polsce dla młodzieży polskiej z Gdańska

Pochwały godna impreza gdańskiej Macierzy Szkolnej

Macierz Szkolna w Gdańsku urządza w porozumieniu z okręgiem łódzkim polskiego Związku Zachodniego w czasie tegorocznej przerwy Bożego Narodzenia dla starszej młodzieży z terenu W. Miasta Gdańska kurs o charakterze społecznym. Zadaniem kursu jest zapoznanie szczegółowe uczestników z krajem ojczystym przez zwiedzenie największych miast, ośrodków przemysłowych i kulturalnych; o zorientowanie ich w nowych zagadnieniach kulturalnych, gospodarczych i społecznych Polski współczesnej przy po-

mocy specjalnych wykładów, organizowanych w poszczególnych miastach Polski; przygotowanie techniczne młodzieży do pracy terenowej przez przeprowadzenie pogadanek na temat organizacji pracy polskiej na terenie W. Miasta, prowadzenie prac propagandowych i oświatowych. Kurs trwać będzie od 27 grudnia do 6 stycznia 1936 r., — przychem zwiedzone będą następujące ośrodki: Poznań, Katowice, Kraków, Zakopane, Borysław, Lwów, Łódź i Warszawa.

KOŁNIERZYK
Z CZERWONĄ NITKĄ

GeŻet

to symbol 10729

gentlemanna

Kolejarz zmiażdżony między dwoma wagonami w Gdyni

Onegdaj, w czasie przetaczania wagonów towarowych na stacji odstawczej w porcie między budkami P. 2 a P. 3, pociąg złożony z sześciu wagonów najechał na puste wagony, stojące na zwrotnicy sąsiedniego toru.

Zderzenie wykołowało pięć wagonów. Na stopniu jednego z nich stał prze-

tokowy Franciszek Bilot. Rzucony siłą zderzenia między dwa wagony, został straszliwie zmiażdżony i poniósł śmierć na miejscu.

Przybyły lekarz zastał już zimne zwłoki. Nie ustalono dotychczas przyczyny tragicznego wypadku.

Tajemniczy zamach na leśniczego w lasach kębskich

W sobotę, dnia 21 bm. znaleziono w lesie pod Kębłowem (pow. morski) zbitego i ciężko poranionego leśniczego Preusa.

Jak się okazało w trakcie dochodzeń, leśniczy Preus wyszedł w piątek o godz. 9-tej rano do pracujących w lesie robotników. Gdy nie przyszedł na obiad, a następnie nie wrócił na kolację, zaniepo-

kojona żona zaalarmowała robotników i wszczęła poszukiwania.

Dopiero w sobotę w godzinach przedpołudniowych znaleziono w lesie nieprzytomnego, ciężko poranionego leśniczego.

Policja wszczęła energiczne dochodzenia w tej tajemniczej sprawie.

Chciał dostać większy przekaz na gwiazdkę

Onegdaj do jednego z okienek w Gdynskim Urzędzie Poczтовым zbliżył się jakiś młody człowiek, przedkładając przekaz do wypłaty, opiewający na sumę 900 złotych. Ale w chwili, kiedy urzędnik począł szczegółowo badać przekaz, młodzieniec prędko oddalił się od okienka i zniknął w tłumie, pozostawiając w ręku przekaz.

Urzędnik zameldował o wypadku dyrekcji poczty, która oddała podejrzany przekaz policji. Dochodzenia wytlómaczyły zagadkowe odejście młodzieńca od okienka pocztowego. Jak stwierdzono,

przekaz ów nadal niej. Józef Jach w urzędzie pocztowym Rumja-Zagórze na adres niej. Michała Warota na „post-restante” i adresat pieniądze podjął.

W czasie podejmowania pieniędzy zamiast 4 złotych, na którą to sumę opiewał przekaz, młodzieniec postawił cyfrę 900 złotych, a zamiast „post-restante” napisał adres ul. Świętojańska nr. 28 m. 7. Jednakże nie obeznany dobrze z techniką pocztową przekazów pieniężnych, zrobił to bardzo nieumiejętnie i obecnie ukrywa się przed poszukującą go policją.

ś. p.

ANTONI ZEBROWSKI

Dyrektor Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Gdyni

opatrzone Świętymi Sakramentami zmarł dnia 21 grudnia 1935 r., w wieku lat 64.

W Zmarłym traci Państwowy Bank Rolny długoletniego i szczerze oddanego Instytucji Współpracownika.

Eksportacja zwłok z Domu Sióstr Sw. Wincentego a Paulo do kościoła Najświętszej Marii Panny odbędzie się w poniedziałek, dnia 23 b. m. o godz. 9 rano, gdzie odprawione zostanie nabożeństwo żałobne, poczem nastąpi odprowadzenie zwłok do auta pogrzebowego.

Pogrzeb odbędzie się w Warszawie w piątek dnia 27 b. m. na cmentarzu powązkowskim.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY

Oddział w Gdyni

11680

W dniu 21 grudnia 1935 r., zmarł po długich cierpieniach

ś. p.

Antoni Żebrowski

długoletni członek Rady Nadzorczej naszej Spółki

W Zmarłym tracimy szczerze oddanego dla naszej instytucji Zwierzchnika i światłego współtowarzysza pracy

**Chłodnia i Składy Portowe
w Gdyni**

11682

ś. p.

ANTONI ŻEBROWSKI

Dyrektor Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Gdyni

opatrzone Św. Sakramentami zmarł w dniu 21 grudnia 1935 r.

W Zmarłym tracimy Zwierzchnika, który posiadał przywiązanie i szacunek współpracowników.

Jako pierwszy Kierownik gdyńskiej placówki naszego Banku, świecił nam przykładem umiłowania Gdyni i ludu kaszubskiego.

Cześć Jego pamięci!

**Pracownicy Oddziału
Państwowego Banku Rolnego
w Gdyni**

11681

Pionier uczciwości

Sp. Antoni Żebrowski, dyrektor Państw. Banku Rolnego w Gdyni

Morze to burza i wielki bezbrzeżny spokój. to grzmiały huk sztormu i wielka, zupełna cisza. To dwie ciągle łączące się, stykające się z sobą krawędziami. I te krawędziami, będące wyrazem morza, są też wyrazem życia, nad morzem się toczącego. Są one wyrazem życia miast portowych, są też wyrazem życia Gdyni.

W Gdyni nad brzegiem morskiego żywiołu zetknęły się dwie krawędziami ludzkie. Przybyli tu wiedzeni nadzieją burzliwego, łatwego, awanturniczego życia ludzie z poszarpaną przeszłością, ludzie stojący poza nawiasem etyki, poniżej wszelkiego poziomu moralności, ale przybyli tu również ludzie o niezwyklej szlachetności ducha, ludzie owiani najlepszą inicjatywą, ludzie bezkompromisowi, prawy, uczciwi. Przyszli tu, bo czuli, że tam, gdzie kształtuje się dopiero wielki ośrodek ludzki, potrzebni są oni, wytrwali bojownicy o ideę, o uczciwość.

Do tych wielkich, choć cichych i skromnych pionierów Gdyni należał zmarły onegdaj ś. p. Antoni Żebrowski, dyrektor oddziału gdyńskiego Państwowego Banku Rolnego.

Pochodził z ziemi Wileńskiej i może duchowi kresowemu zawdzięczał to, że i na zachodnich morskich kresach Rzeczypospolitej umiał znaleźć wspólny język z miejscowym rolnikiem, miejscowym Kaszubą, dla których na swym odpowiedzialnym posterunku był zawsze najbliższym, najlepszym doradcą, dla którego był zrozumiałą swą prostą, twardą uczciwością, obywatelską, — uczciwością, która, bez przesady rzecz można, gruntuwała na tych ziemiach postrachowanie dla owych ludzi „nietutejszych”, reprezentujących twórcze poczynania władz centralnych.

Ś. p. dyrektor Żebrowski nie brał bezpośredniego udziału w życiu publicznym Gdyni. Nie starał się odgrywać jakiegokolwiek roli. Nie uchylał się jednak od pełnienia funkcji w życiu społecznym. Brał udział we wszystkich oficjalnych wystąpieniach Gdyni, spełniając ciężkie dla niego obowiązki reprezentacji.

Był jednym z najwcześniej osiadłych tu obywateli. Był świadkiem wielu wydarzeń w życiu rodzącej się i rosnącej Gdyni, które swym subtelny dowcipem umiał tak głęboko i uczciwie określić w ich zarodku, wcześniej, niż oczywistymi stawały się ich skutki.

Wszyscy znali tego sympatycznego, wesołego starszego pana, trochę dziwnego swą bezpośredniością, swoją śmiałością w formułowaniu sądów i wreszcie swoją całkowitą niezależnością, tak rzadko spotykaną w życiu wogóle, a w atmosferze gdyńskiej w szczególności.

Widowano go, gdy codziennie wychodził na swój ulubiony spacer nad morze, gdy obchodził ulice, które w jego powstały oczach; codziennie musiał popatrzeć na miasto, które tak szczerze i uczciwie kochał.

We wszystkim, co mówił, przebiegała wybitna, subtelna umysłowość. Jego niezrównany, pogodny dowcip, jego szczerze w stosunku do ludzi, były zaszczytnym wyróżnieniem w stosunku do tych, których cenili i lubili i krępującym ciężarem dla tych,

którzy woleli nie stykać się z tym bezkompromisowym człowiekiem.

Ś. p. dyrektor Żebrowski należał do najjaskrawszych, najwspanialszych przedstawicieli pierwszego pokolenia Gdyni. Duży jest dorobek jego sumiennej, drobnostkowej, codziennej pracy na stanowisku kierownika placówki Państwowego Banku Rolnego. Dużo położył wielkich, rzetelnych zasług, ale do historii Gdyni przejdzie przede wszystkim jako jeden z pierwszych pionierów uczciwości, nie tylko w jej zwykłym znaczeniu życiowym, ale w jej najpiękniejszym, najszerzym pojęciu ogólnoludzkim.

Śmierć ś. p. Antoniego Żebrowskiego, którego ciężka, bolesna choroba nękała bezlitośnie od długiego szeregu miesięcy, z którego cierpienia fizyczne przedwcześnie uczyniły staruszką, jest wybawieniem dla Niego. Jest ona jednak ciosem dla samej Gdyni, która przez długie lata ciepłem wspomnienia otaczać będzie Jego jasną postać.

M. A.

Walne zgromadzenie akcjonariuszów Banku Zw. Spółek Zarobkowych

Prezesem Banku został wicemin.

W. Stanisławski

W Poznaniu odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszów Banku Zw. Spółek Zarobkowych. Na zebraniu dokonano wyboru członków Rady Nadzorczej Banku. Prezesem Banku wybrano p. Wacława Stanisławskiego. Zarząd Banku złożył Radzie sprawozdanie z podwyższenia kapitału akcyjnego i zakomunikował, iż nowa emisja w sumie 15 milj. zł została całkowicie pokryta w gotówce.

Oryginalne podanie bezrobotnego

Młody bezrobotny z ziemi radomskiej pisze wiersz do Komisarza Rządu w Gdyni

Codziennie na ręce Komisarza Rządu m. Gdyni wpływają dziesiątki podań, listów i próśb, prawie zawsze... o posady.

Nikt nie chce jakoś uwierzyć, że w Gdyni kwestja bezrobocia jest jeszcze bardziej ostra, niż gdzieindziej, i ciągle jeszcze samo imię Gdyni budzi różowe nadzieje, dopiero ciężki zawód przynosi wszystkim stwierdzenie stanu faktycznego na miejscu. Co miesiąc napływa do Gdyni przeszło 1 i pół tysiąca nowych mieszkańców, z których większość sprowadza tu nieuzasadniona nadzieja znalezienia pracy i chleba.

Ostrożniejsi są przynajmniej ci, którzy listownie zwracają się do władz i urzędów, gdyż mają przynajmniej ostrzeżenie, które powstrzymuje ich od ryzykownego kroku, jakim jest przyjazd do Gdyni.

To też listy i podania tego rodzaju codziennie nadchodzą na ręce Komisarza Rządu.

Ale onegdaj otrzymał Komisarz Rządu list, jakiego dotychczas nie otrzymywał napewno żaden z przedstawicieli władz ad-

ministracyjnych. Jest to podanie młodego bezrobotnego z Gródka w powiecie kozienickim, ziemi Radomskiej, mającego ukończonych 6 klas gimnazjum, odbyłą służbę wojskową i znajdującego się w skrajnej nędzy.

Podanie jest tem niezwykle, iż pisane jest wierszem.

„Do JWielmożnego Pana Sokoła — Komisarza Miasta Portowego Gdyni.

„Zwracam się do Pana
Z uprzejmymi słowami prosząc o chwil parę,

A jeśli prośba moja będzie wysłuchana
To przywróci mi znowu byt i dawną wiarę.
Żyjąc w ciężkich warunkach, te jedne mam chęci

By pracować i uczyć się samemu w domu,
Ale kiedy mi los mój stanie na pamięci
To milczę i nie żalę się nigdy nikomu.
Chciałbym kiedyś pracując uczyć się wy-

trwale
By dobrym swej ojczyzny być obywatelem
By jak drudzy pracować ku Jej szczęściu,

chwale

I by dobro Jej było mego życia celem.

Chciałbym nurzać swe myśli w chłodne morskie fale,

Wchłaniać w siebie bezmiary mórz i ich po-

głosy
Słyszeć pieśni spokojne i burz morskich za-

le
Z ich mocy siły władczej pisać piękną księ-

go.

Być w Gdyni, jej przecudnym raczyć się

widokiem,

I przeżywać z nią okres tętna — pracy

drzenie

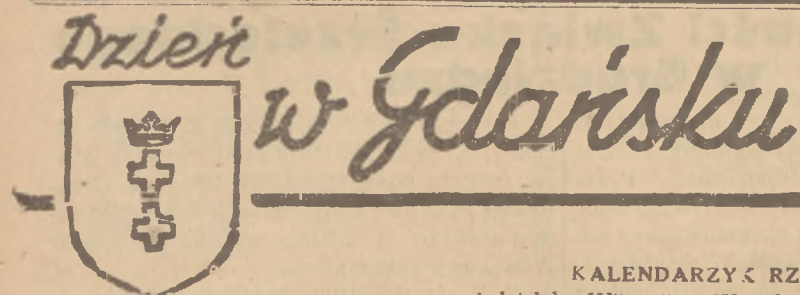
Graniem syren napełniać myśl i fal łosko-

tem...

W Gdyni mieszkać, pracować jest mojem

marzeniem!”

Niewiadomo, czy życzenie młodego bezrobotnego z ziemi radomskiej da się spełnić, w każdym razie życzymy mu, by znalazł pracę w Gdyni, która już na odległość budzi w nim tak gorące uczucia. Sądźmy, że znajdzie się ktokolwiek, kto ofiaruje mu jakąś pracę tem więcej, że poeta jest b. mało wymagający i prosi o „każdą pracę najtrudniejszą i najmniej płatną, jak nie teraz to choćby na wiosnę, z początkiem sezonu”.

Poniedz.
23
grudnia

KALENDARZ RZYM-KAT.

on iedzialek: Wiktorji — Wtorek: Wigilja, Adama i Ewy

— **Przewidywany przebieg pogody.** W poniedziałek zmienne zachmurzenie przelotne opady śniegu, później czasowe rozjaśnienie, umiarkowane wirujące wiatry, lżejszy mróz; we wtorek zmienne zachmurzenie, lżejszy mróz.

KALENDARZ OBCHODÓW GWIAZDKOWYCH WE FILJACH ZWIĄZKU POLAKÓW

Filja Brzeźno — poniedziałek 23 bm. o godz. 17 w świetlicy przy ul. Neufahrwasser weg 1.

Filja Kładowa — w poniedziałek, 23 bm. o godz. 17 u p. Wojnowskiego.

Filja Kahlbude — poniedziałek 23 bm. o godz. 16 w świetlicy ZP.

— **Dyżur nocny lekarzy w Gdańsku.** Pełnią dyżur dnia 23 bm. dr. Goeritz, Sandgrube 23, tel. 22327 i dr. Kielinger, Holzmarkt 16, tel. 27474; dnia 24 bm. dr. Geschke, Hundegasse 47 tel. 21503; dr. Rabinowiczówna, Breitg. 81, tel. 28290; dnia 25 bm. dr. Straus, Vorstaedischer Graben 1a, tel. 22876 dr. William Weideng. 28, tel. 28939; dnia 26 bm. dr. Ehmke, Brothaenkeng. 39, tel. 22216 i dr. Freidlaender, Melzerg. 3 tel. 26574.

DYŻUR LEKARZY PODCZAS ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA.

W Gdańsku: dr. Borowski, Langgarten 28 tel. 22629 (akuszer); dr. Sigmuntowski, Pfefferstadt 42, tel. 26922; dr. Perlmutter, Vorstaedischer Graben 1a, tel. 26200.

We Wrzeszczu: dr. Speiswinkel, Adolf Hitlerstr. 204, tel. 41559 (akuszer), dr. Schulz, Anton Moellerweg 1, tel. 42426 (akuszer).

W Oliwie: dr. Senf-Brouerowa Georgstr. nr. 36 tel. 45225.

W Nowym Porcie: dr. Neumann, Olivaerstrasse 32a, tel. 35131 (akuszer).

W Nytychu: dr. Zieliński, Bluechermarkt nr. 16, tel. 259.

W drugie święto:

W Gdańsku: dr. Ginzberg, Langgasse 57-58 tel. 21070 (akuszer); dr. Beck, Pfefferstadt 71 tel. 27564; dr. Kielinger Langer Markt 39, tel. 24180 (akuszer); dr. Schmidtówna Holzmarkt 3, tel. 22485 (tylko dla położnic).

We Wrzeszczu: dr. Unrau, Adolf Hitlerstrasse 30, tel. 42419 (akuszer); dr. Świerzewski, Brunshoferweg 1a, tel. 41200.

W Oliwie: dr. Steinówna, Adolf Hitlerstr. 515, tel. 45101.

W Nowym Porcie: dr. Duetschke Schleuserstr. 9b, tel. 35233 (akuszer).

W Nytychu: dr. Friedrichówna, Marienburgerstr. 11 tel. 380.

NABOŻEŃSTWA POLSKIE PODCZAS ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA.

Kościół Chrystusa Króla w Gdańsku. W 1-sze święto: o północy Pasterka, począwszy od godz. 7,30 rano co pół godziny Msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15,30 nieszpory; w drugie święto: o godz. 8,30 eicha msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15,30 nieszpory.

Bazylika Św. Mikołaja w Gdańsku: W 1-sze święto o godz. 11,30 msza św. z kazaniem.

Kościół Św. Stanisława we Wrzeszczu. W pierwsze święto: o północy Pasterka, o godzinie 8 msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15,30 nabożeństwo przy złobku; w drugie święto: o godz. 8 eicha msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15,30 nabożeństwo przy złobku.

Kościół parafialny Serca Jezusa we Wrzeszczu. W drugie święto: o godz. 11,30 msza św. i kazanie.

W kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w Nowym Porcie. W pierwsze święto: o północy Pasterka, o godz. 8 msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15 nieszpory; w drugie święto: o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15 nieszpory.

Kościół parafialny w Brzeźnie. W drugie święto: o godz. 8 msza św. i kazanie.

Kaplica przy ul. Nordstr. w Sopotach. W pierwsze święto: o godz. 8 msza św. i kazanie.

Kościół parafialny w Sopotach. W drugie święto: o godz. 11,15 msza św. i kazanie.

Kościół parafialny w Kładowie. W pierwsze święto: o godz. 10 suma z kazaniem.

Katedra w Oliwie. W drugie święto: o godz. 11,30 msza św. i kazanie.

Repertuar kin gdyńskich

Kino Morskie Oko: „Noce wiedeńskie” w roli gł. Roman Nowarro. Nadprogram najnowsze tygodniki.

Kino Bajka: 1) „Burza w szklance wody” w roli gł. Reneta Mueller i Harald Paulsen, 2) „Przyjaźń w obliczu śmierci” w roli gł. Tom Tyler.

Kino Czarodziejka: „Casanova” w roli gł. Iwan Możuchin. Nadprogram tygodnik.

Kino Nadmorskie: „Córka pułku”, w roli gł. Anny Ondra. Ciekawy nadprogram.

Z miasta i okolicy

— **Nowy ks. wikariusz przy kościele Chrystusa Króla.** Jak się dowiadujemy przeniesiony został z diecezji chełmińskiej do diecezji gdańskiej jako wikariusz do kościoła Chrystusa Króla ks. Alfons Muzalewski. Nowy ks. wikariusz objął inż. prace dydaktyczne.

— **Zmiana terminu wydawania kart podatkowych na rok 1936.** Urząd podatkowy I w Gdańsku będzie w dniach 24 i 31 bm. nieczynny. Wydawanie kart podatkowych nastąpi: dla nazwisk rozpoczynających się głoskami G, R, Z, zamiast 24 bm. dopiero 2 stycznia 1936 r. a dla głosek G, H, I, J, M, S, zamiast 31 bm. dopiero 3 stycznia 1936 r.

— **Zniżka cen za smalec.** Cena za smalec wynosi obecnie 1,24 guld. za funt. Zwracamy uwagę, że sklepy sprzedające smalec, wywieszać muszą cenniki.

— **Nowy konsul niemiecki w Gdańsku.** Dotychczasowy konsul dr. Hans Koester przy niemieckim generalnym konsulacie w Gdańsku przeniesiony został jako radca poselstwa do poselstwa niemieckiego w Dublinie. Opuści on Gdańsk prawdopodobnie w końcu stycznia przyszłego roku. Następca jego mianowany został radca leg. dr. Eckner pracujący od dłuższego czasu w oddziale wschodnim urzędu dla spraw zagranicznych w Berlinie.

— **Kra na Wiśle.** Wisła przybrała u ujścia swego szale zimową. Cała szerokość Wisły pokryta jest gęstą krą, która splaya do morza. Z chwilą rozpoczęcia splaywania kry musieli rybacy, osiedleni u ujścia Wisły, ściągnąć łodzie swoje na ląd. Rybołówstwo, uprawiane przez rybaków, zamieszkałych między Schiewenhorst i Nickelswalde, zupełnie ustało.

— **Samobójstwo służącej.** W sobotę rano otrula się krezolem służąca Fryda St., zamieszkała przy ul. Alstaedischer Graben 90-91. Znalaziono ją leżącą bezprzytomnie

Z życia Katolickiego Stow. Mężów w Gdańsku

Na odbytem w b. m. walnem zebraniu ogłoszone zostało obszernie sprawozdanie członków zarządu, z którego wynikało, że K. S. M. Gdańsk mimo wszelkich trudności, rozwija się nadal pomyślnie. Pod przewodnictwem ks. asystenta prob. Rogaczewskiego wybrano następnie dotychczasowy zarząd en bloc, a jedynie jako zastępcę sekretarza p. Alojzego Makuratha nowego członka zarządu.

Obecny skład zarządu jest więc następujący: pp. rektor Michna — prezes, Ziehm — wiceprezes, Małiński — sekretarz, Makurath jun. — zast. sekretarza, rektor Mieliński — skarbnik, Augustyn Dunst — zast. skarbnika, ks. prob. Rogaczewski — asystent kościelny.

Omówiwszy kilka wewnętrznych i organizacyjnych spraw, przewodniczący solwował zebranie, życząc wszystkim obecnym członkom Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku.

Gdańska Macierz Szkolna składa hołd zasługom swoich członków

W ubiegły piątek odbyło się uroczyste posiedzenie zarządu Macierzy Szkolnej w Gdańsku, na którym wręczono dyplom członka honorowego wielce zasłużonemu b. prezesowi Macierzy Szkolnej, emer. dyrektorowi Okręgu P. K. P. w Gdańsku, inż. Tadeuszowi Czarnowskiemu.

Prezes zarządu M. S. p. dyr. Eryk Budzyński w przemówieniu swem podniósł zasługi b. prezesa p. inż. Tadeusza Czarnowskiego, w uznaniu których walne

Podarki gwiazdkowe

Kartki świąteczne i powinszowania noworoczne po najniższych cenach poleca
R. CZARLIŃSKI NAST.
A. J. Pilarczyk 11486
Polska księgarnia i skład papieru
GDAŃSK Töpferg. nr. 30.
Telefon 229 76

na podłodze i przewieziono do lecznicy miejskiej, gdzie wkrótce zmarła.

— **Nieszczęśliwy wypadek narciarza.** — Podczas uprawiania sportu narciarskiego pod Wrzeszczem uległ nieszczęśliwemu wypadkowi robotnik Kurt Blum, zamieszkały w Gdańsku przy ul. Bastion Ausprung. — Zjeżdżając ze zbocza, upadł B. tak nieszczęśliwie, że doznał wstrząsu mózgu. Sportowca przewieziono do lecznicy miejskiej.

— **Kronika policyjna z 21 bm.** Przytrzymano 14 osób, z tych 7 za opilstwo, 3 za kradzież, 1 za przemyt, 3 z innych przyczyn.

— **Znaleziono w Gdańsku:** brunatną tekę, zawierającą butelkę do kawy, ciemnoniebieską portmonetkę z 21 zł., trzewik z wełny wielbłądziej i czarną policochę, 3 klucze na sznurku, klucz do kamienicy, rower męski nr. 267 509.

— **Zgubiono:** mały zegarek na rękę, torbę ręczną, zawierającą 45 guld. i paszport gdański na nazwisko Gertrud Reuss.

— **Z urzędu stanu cywilnego w Gdańsku:** Zmarli: maszynista parowozu Feliks Krański, 41 l.; rentobiorca Gotfryd Kolless, 65 l.; robotnik Herbert Nadolny, 21 l.; córka robotnika Hermana Warczyńskiego, 5 l.; właścicielka Elżbieta Skwiercz, 67 l.; uczeń szkolny Eryk Löffke, 8 l.; szewc Franciszek Wichert, 32 l.; marynarz Bronisław Kurek, 20 l.

— **Urząd stanu cywilnego w Gdańsku** otwarty będzie w dniach 23, 24, 30 i 31 bm. od godz. 8 do 11, w pierwsze i drugie święto Bożego Narodzenia od godz. 9 do 10 celem przyjęcia zgłoszeń zgonów.

— **Z urzędu stanu cywilnego w Oliwie.** Zmarli: radca krajowy Brunon Renner, 62 l.; szwaczka Joanna Sturmhofel 71 l.; wdowa Anna Ostrowska, 80 l., asystent celny Oskar Deuble, 61 l.

Duszpasterstwo dla szyprow polskich w Gdańsku

Jak wiadomo, przybywają do Gdańska przez cały rok liczne barki z towarami z Polski. Właściciele barek mieszkają wraz z rodzinami na swoich statkach. Szczególnie zimą gromadzą się w porcie gdańskim liczne barki, tak że liczba właścicieli barek z rodzinami jest dość poważna. Dotychczas sprawowali duszpasterstwo nad tymi rodzinami księża z parafji św. Mikołaja. Mocą zarządzenia władzy biskupiej w Gdańsku oddane zostało ostatnio duszpasterstwo nad tymi rodzinami proboszczowi parafji polskiej Chrystusa Króla, k. Rogaczewskiemu.

Uroczystość gwiazdkowa dla dzieci ochronki M. S. w Sopotach

W szeregu uroczystości gwiazdkowych urządzanych dla dzieci z ochronki odbyła się w ostatnich dniach taka uroczystość w lokalu ochronki w Sopotach przy ul. Parkstr. 18. Przy oświetlonej choince popisywały się dzieci z ochronki deklamacjami wierszyków, śpiewami i tańcami. Był to jak gdyby egzamin z ich całorocznej pracy w ochronie.

W imieniu Macierzy Szkolnej przemówił do dzieci i rodziców licznie zgromadzonych p. prof. Bronisław Gawel, nawołując ich do zachowania wiary ojców swoich i do szanowania języka polskiego. Następnie panie z komitetu ochronkowego rozdzieliły dzieciom torbki ze słodyczami.

Z sali sądowej

AMATOR CUDZYCH ROWERÓW NA ŁAWIE OSKARŻONYCH.

Przed sądem jednostkowym dla spraw karnych w Gdańsku stawał robotnik Otton Flesch, oskarżony o kradzież rowerów. Flesch dokonał kradzieży dnia 19 października br. po wypuszczeniu go z więzienia, gdzie odsiadywał karę 2 lat. Sędzia skazał go na pół roku więzienia.

SKAZANIE ZŁODZIEJA.

W nocy na 29 października br. dokonana została kradzież z włamaniem do sklepu wyrobów tytoniowych kupca Witkowskiego. Złodzieje skradli większą ilość cygar, papierosów, innych wyrobów tytoniowych i fajek, ogólnej wartości 330 guld. Gdy złodzieje opuścili sklep, spostrzegło ich kilku przechodniów, którzy zaalarmowali policję. Jednego z włamywaczy, Ariura Grabowskiego, zamieszkałego przy ul. Rammbau, zdołano przytrzymać. Wspólnika jego nie zdołano niestety przychwycić. Grabowski zamknięty został w areszcie śledczym i stawał obecnie przed sądem jednostkowym dla spraw karnych, który skazał go na pół roku więzienia. Nakaz aresztowania pozostał w mocy. Skazany, który nie przyjął wyroku, karany już był 7 razy za kradzież.

ROK WIĘZIENIA ZA OSZUSTWO MATRYMONJALNE.

Sąd ławniczy w Gdańsku rozpatrywał w tych dniach sprawę zecera J. Ciszlika z Wrzeszcza, oskarżonego o oszustwo matrymonjalne i sfalszowanie dokumentów. Oskarżony, liczący 26 lat, przebywał dawniej dłuższy czas w Niemczech, gdzie dopuścił się szeregu przestępstw, za co został skazany na karę więzienia. Gdy oskarżony przebywał w Akwizgranie, zapoznał się z pewną służącą, której wyłudził wszystkie oszczędności w kwocie 250 marek. Ciszlik opuścił następnie Akwizgran i podróżywał znowu po Niemczech, poczem przybył do Gdańska, gdzie został aresztowany. Sąd skazał Cz. po uwzględnieniu okoliczności łagodzących na rok więzienia.

ZA OKRADANIE SAMOCHODÓW — PÓLTORA ROKU WIĘZIENIA.

Przed sądem ławniczym w Gdańsku toczyła się rozprawa karna przeciw 19-letniemu czeladnikowi piekarskiemu Erwinowi Issacowi, oskarżonemu o dokonanie szeregu kradzieży. Od pewnego czasu mnożyły się wypadki okradania pozostawianych bez nadzoru na ulicach Gdańska samochodów. W dniu 13 listopada br. przychwycony został Isaac na gorącym uczynku i zaarrestowany. Oskarżenie zarzucało mu dokonanie aż 6 kradzieży. Sąd skazał go w myśl wniosku prokuratora na półtora roku więzienia. Nakaz zaarrestowania utrzymany został w mocy.

Katastrofa okrętowa także pod Hamburgiem

Na skutek mgły, panującej na morzu Północnym i w okolicach Hamburga, parowiec „Harmonides” zderzył się z małym statkiem angielskim „Ouse”, który natychmiast zatonął.

Pierwsze plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handl. w Gdańsku

Dzisiaj, w poniedziałek, 23 bm. o godzinie 11 odbędzie się w Dworze Artusa przy Długim Rynku pierwsze plenarne posiedzenie Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdańsku.

Na porządku dziennym znajduje się tylko jeden punkt, a mianowicie wprowadzenie w urząd członków Izby.

Unieruchomienie gdańskiej huty szklanej

Wiosną ub. r. założona została w Nowym Porcie huta szklana na terenie jakiejś fabryki przy ul. Fischmeisterweg. Przebudowa budynku fabrycznego i sprowadzenie nowych maszyn z Niemiec kosztowało poważne sumy. Do pracy przyjęto około 50 do 60 osób. Spodziewano się, że wyroby huty szklanej

znajdą popyt zagranicą i że wobec tego stworzone z pomocą władz gdańskich nowe przedsiębiorstwo przyczyni się do ożywienia gospodarki gdańskiej. Nadzieje się jednak nie ziściły. W tych dniach bowiem została huta szklana zamknięta, a cała załoga zwolniona.

Z zebrania prezesów Kółek Rolniczych i Rady Powiatowej Tow. Roln. Pow. w Chełmnie

W dniu 16 grudnia odbyło się w Chełmnie zebranie Rady Powiatowej T. R. P. poprzedzone przez zebranie prezesów Kółek Rolniczych zwołane dla ustalenia kandydatów do Zarządu T. R. P. i do Rady Wojewódzkiej P. T. R.

Zebraniu przewodniczył prezes Rady Powiatowej Śląski. Po odczytaniu protokołu i sprawozdania Zarządu za I półrocze roku 1935/36 przystąpiła Rada do wyborów 2-ch członków Zarządu w miejsce ustępujących pp. Fl. Buczkowskiego i F. Karpińskiego. Z podanych Radzie przez zebranie prezesów kandydatów, zostali wybrani: p. Fl. Buczkowski z Lisewa (ponownie) i p. T. Rakowiecki z Reptowa.

Delegatami do Rady Wojewódzkiej P. T. R. wybrani zostali pp.: J. Potyrała, Wł. Bajek, A. Wiśniewski i J. Tatarek.

Następnie inż. Roman Zych wygłosił referat p. t. „Plan rolniczy rozwoju gospodarczego życia polski”, po którym nastąpiła ożywiona i rzeczowa dyskusja, w której zabrał głos p. starosta, wygłaszając dłuższe przemówienie w nawiązaniu do referatu.

Na wniosek p. W. Rybickiego z Sarnowa Rada uchwaliła rezolucję do starostwa, z prośbą obniżenia opłat kominiarskich.

W ciągu dalszym obrad poruszane były sprawy różnych bolączek rolników chełmińskich.

Na biedną działkę

Młyny Lubieckie, sp. z o. o., złożyły w Administracji pisma naszego z 50 na biedne dzieci toruńskie zamiast życzeń świątecznych i noworocznych.

Młodzież Golubia uczy się latać

Hasło „Uczmy się latać” przenika powoli we wszystkie zakątki naszego Pomorza.

Dnia 14 grudnia 1935 r. rozpoczął się kurs teoretyczny w nowopowstałym Kole szybowcowym w Golubiu. Pierwszy wykład z szybownictwa instruktora wojewódzkiego p. Gallusa ilustrowany był filmem p. t. „Jak powstaje szybowiec” oraz „Bezmiechowa jako ośrodek szkolenia szybowcowego”. Przed oczami widzów przesunęły się piękne momenty lotów szybowcowych, wywołując szczery zachwyt wśród młodzieży.

Zarząd Koła z prezesem p. burmistrzem Reiskim, sędzią p. Kanteckim i przeszło 300 osobami dorosłymi i młodzieżą zapełniło salę wykładową.

Dzięki pomocy Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. w Toruniu Koło posiada już dwa szybowce i inny sprzęt do szkolenia. Na terenach znajdujących się tuż obok miasta, z wiosną rozpoczyna się loty.

Nowopowstałej placówce „Szczęść Boże!”

Z działalności Związku Strzeleckiego w Grudziądzu

Związek Strzelecki na terenie Grudziądza posiada 4 oddziały męskie, 1 oddział żeński oraz oddział przedpoborowy. Poza tym z nowym rokiem wyszkoleniowym 1935-36, t. j. z dniem 1. 10. br. zorganizowany został hufiec „Orląta Strzeleckich”, który rozwija się pomyślnie. W tej chwili ćwiczy 50 chłopców.

Główny wysiłek Z. S. jest skierowany na wyszkolenie obywatelskie i fizyczne rocznika przedpoborowego, no a już „oczkiem” wszelkich poczyną wychowawczych są oczywiście „Orląta”.

Wszystkie oddziały Z. S. posiadają własne świetlice, wyposażone w sprzęt świetlicowy i radioaparaty.

Przy Komendzie Grodzkiej Z. S. przy ul. Solnej Nr. 9-11 znajduje się główna świetlica, mogąca pomieścić zgórą 100 osób. Urządzenie świetlicy utrzymane jest w stylu zakopiańskim; świetlica posiada doskonały 5-lampowy radioaparat.

Z. S. Grudziądz posiada następujące sekcje sportowe: a) strzelecką, b) ciężkiej atletyki, c) bokserską, d) piłki nożnej, e) ping-pongowa, f) kajakowa, g) kolarska, h) golfiarska.

Wychowanie fizyczne polega na systematycznym prowadzeniu zaprawy gimnastycznej i przeprowadzaniu konkurencji P. O. S. i O. S.

Życie sportowe rozwija się, dając dobre wyniki. Dnia 7. 12. br. odbył się pierwszy publiczny występ ciężkoatletów Z. S., którym sekcja zadokumentowała swą żywotność i dużą sprawność fizyczną; członków liczy 30, a wśród nich znajduje się kilka rutynowanych atletów-zapaśników. Był to występ, dobitnie wykazujący, do czego dojść można, gdy pod dobrą ręką uprawia się właściwe ćwiczenia gimnastyczne.

Dnia 8. 12. br. odbył się mecz bokserski między Z. S. a niemiecką drużyną S. C. G. Zwycięstwo odnieśli Strzelcy grudziądzcy w stosunku 10:6.

Uznając znaczenie obrony przeciwlotniczej i przeciwigazowej, Z. S. prowadzi wyszkolenie i bierze udział w marszach konkurencyjnych, urządzanych przez L. O. P. P. Grudziądz.

Nadewszystko jednak Z. S. docenia znaczenie strzelectwa w obronie kraju, kładzie specjalny nacisk na rozwój sportu strzeleckiego, organizując corocznie imprezy „10 strzałów ku chwale Ojczyzny”.

Również każdego roku organizuje się „Tydzień Propagandy Z. S.”, dający dodatnie rezultaty w sensie spopularyzowania idei strzeleckiej.

Wychowanie obywatelskie przeprowadzane jest planowo, za pomocą wykładów, inscenizacji, odczytów. Referentami wychowania obywatelskiego w 95% są siły fachowe — profesorowie miejscowych szkół, z profesorem ob. Dyniewiczem na czele.

W dniu 30 listopada br. IV oddział Z. S. urządził uroczysty obchód rocznicy powstania, zainaugurowany pięknym przemówieniem ob. Maniewskiego.

Nowe n. Wisłą

— Kwasem solnym w twarz. Niej. Jelińska zamieszkała w Nowem miała pretensje do pewnego kawalera czeladnika stolarskiego, swego byłego sublokatora. Spotkawszy go onegdaj wieczorem na ulicy Zduńskiej oblała mu, najniepodziwianiej, twarz jakimś żrącym płynem, przypuszczalnie kwasem solnym. Poparzony młodzieniec musiał corychlej szukać opieki lekarskiej i jedynie dzięki temu nie postradał wzroku.

Krewka niewiasta będzie za ten czyn odpowiedzialna przed sądem.

Nowe wydawnictwo Instytutu Bałtyckiego

Dr. Rajmund Galon: „Dolina dolnej Wisły”. Przewodnik Krajoznawczy

Autor nowego wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego „Dolina dolnej Wisły”, docent Uniwersytetu Poznańskiego dr. R. Galon jako rodowity Pomorzanin zna doskonale o-mawiany teren, co uwydatnia się wybitnie w metodzie wykładu. Wychodząc z założenia, że dziś turyści już nie wystarcza suche wyliczanie miejscowości i dat historycznych z niemi związanych, kładzie autor szczególny nacisk na tło krajoznawcze. Dolina zaś dolnej Wisły dla jej wyjątkowych walorów krajoznawczych ma dla turysty ogromne znaczenie.

Część ściśle przewodnikową poprzedza opis ogólny terenu, dzielący się na rozdziały: „Odrębność krajoznawcza doliny dolnej Wisły”, „Jak powstała dolina dolnej Wisły”, „Jak powstała delta wiślane”, „Pierwotny krajoznawczy”, „Człowiek przedhistoryczny w dolinie dolnej Wisły”, „Dolina Wisły szlakiem kulturalnym i etnicznym” i szeregu innych, dających w sumie jasne pojęcie o bogatej przeszłości tej krainy. Po działach wskazówek i informacji następuje wyczerpujący opis trasy, od Torunia aż po morze. Nie pominięto też tej części doliny, która (w okolicy Kwidzyna i Malborka) pozostała po tamtej stronie kordonu.

Nie pomijając walorów malowniczych doliny Wisły pomorskiej, uwytkła autor pewne dane geologiczne, niezbędne dla zrozumienia zjawisk krajoznawczych. Stwarza tym sposobem nowy i nas typ przewodnika,

łączy bowiem opisy miast i wsi ze szczegółowym i poglębnym obrazem otoczenia. Przewodnik jego odda zatem duże usługi turystom, którzy interesują się nie tylko zabawkami okolic zwiedzanych, lecz przede wszystkim krainą samą, jej morfologią i geologią.

Całość bardzo starannie opracowana jest owocem głębokich studiów naukowych autora i dowodem pietizmu tak z jego strony, jak też instytucji wydawniczej. O pietyzmie tym świadczy słowa przedmowy: „Kto raz oglądał dolinę dolnej Wisły wraz z jej grodami w świetle zachodzącego słońca lub kroczył w jasną noc przez pachnące, oparami okryte łąki, widząc w oddali świetlaka samotnych domostw lub sunący Wisłą, oświetlony statek, kto raz stanął nad strumieniem brzegiem doliny i okiem ogarnął bezmierne, jasne przestrzenie, znaczone wstęgą Wisły, lub kroczył przez kwitnące sady na stoku dolinnym, ten nie zapomni jej uroku, a przychodząc po raz drugi, odkryje nowe bogactwa jej krajoznawstwa”.

Liczne (33) ryciny przeplatają tekst, drukowane członkami mieli dla oka; do tekstu dodane są 3 mapki doliny Wisły, na których można śledzić trasy poszczególnych wycieczek. Wreszcie orientację w Przewodniku znakomicie ułatwia zamieszczony na końcu skorowidz miejscowości.

Pod względem zewnętrznym książeczka została wydana bardzo starannie.

Kurs dla zbieraczy pieśni ludowych

odbywa się w Inowrocławiu

Z inicjatywy dr. Michała Pollaka, kuratora okręgu szkolnego w Poznaniu, otwarty został w Inowrocławiu pierwszy w Polsce kurs specjalny dla zbieraczy pieśni ludowych. Program kursu obejmuje następujące tematy: „Rola pieśni w kulturze polskiej”, „Charakterystyka regionów kulturalnych Kujaw, Wielkopolski i Pomorza”, „Zarys biologii pieśni ludowej”, „Właściwości pieśni ludowej wymienionych wyżej regionów”,

„Technika czytania pieśni ludowych”, „Fonografowanie rzeczy ciekawych w terenie” i inne.

Kierownictwo kursu, który trwać będzie tydzień, objął prof. U. P. dr. Lucjan Kamiński, wykładają prof. Cierniak i okręgowi instruktorzy oświaty pozaszkolnej pp. Mierniczek i Madejski. Na kurs zgłosiło się kilkudziesięciu nauczycieli szkół powszechnych z Kujaw, Wielkopolski i Pomorza.

Tabela gwiazdkowego ciągnięcia loterii

Główne wygrane

Zł. 20.000 na nr.: 25705
Po zł. 5.000 na n-ry: 101049 108033 152833 156897 180433 183605
Po zł. 2.000 na n-ry: 33736 46660 49724 50595 92221 98023 105651 104898 132392 168191
Po zł. 1.000 na n-ry: 968 1005 1400 4193 3712 1545 2075 6582 6784 12507 13328 13633 13478 14731 16846 18862 23714 24913 28399 29000 32012 35635 41125 41199 42826 46860 46741 49674 54900 55782 58352 58727 61916 65266 68090 68849 69776 70216 72324 75958 73473 75535 83366 85249 86994 87227 88406 95294 96527 100170 101416 103527 104617 107840 109817 110671 111454 110567 112715 112933 114591 121411 128313 129119 130986 131441 134183 136914 135819 136372 138209 141471 142057 132330 146146 147561 151521 156611 157527 157906 156363 157832 158777 161107 162038 162745 160965 160817 165384 166810 168429 170762 172316 181183 183821

Wygrane po 200 zł.

363 468 1085 231 509 65 99 705 872 953 2018 412 793 836 3398 409 847 4157 269 365 5455 88 643 56 98 871 6068 164 244 827 7169 225 8269 9033 124 266 716 10251 424 94 11464 676 743 861 943 13300 14595 920 16034 282 631 21166 71 317 560 753 18440 648 86 19095 176 311 981 20055 982 21117 411 884 950 22130 263 731 23126 441 945 24881 967 20600 319 795 182 549 27278 494 966 28338 748 73 29014 237 594 875 30363 31536 800 88 33098 756 34135 71 238 37678 38315 486 890 39006 31 109

40247 329 54 786 41585 87 42178 461 515 87 869 43249 67 44374 747 867 45476 804 46052 331 537 905 8 47500 40 665 48139 241 49099 199 423 606 702 50014 536 819 51838 901 52088 185 53063 643 54030 193 818 55014 56737 934 57000 94 58317 53 640 59028 117 690 845 60401 556 824 61107 846 62079 479 975 63615 772 64555 75 85 849 65210 854 957 66606 67557 608 68 996 68116 807 69123 68 976 70219 496 591 71125 289 339 484 527 713 72 187 73 369 74 116 76 697 791 990 75177 549 835 76484 601 78243 57 950 79267 602 80576 81565 82008 164 370 814 83304 492 998 84080 556 632 85017 709 86053 214 65 87117 383 605 830 984 88161 215 64 561 70 883 932 89150 308 488 822 90007 863 91397 663 92823 981 93180 768 94536 85 663 95480 767 96220 36 561 99444 659 100011 955 101454 102270 430 108480 695 104680 946 105615 105194 364 551 669 107128 304 108126 473 747 999 109866 110043 592 969 111003 36 618 112277 113484 114646 751 803 115049 182 374 593 656 763 116037 425 825 117747 118155 297 507 702 119205 384 522 696 121290 938 122058 927 123484 560 625 758 124082 156 555 71 661 125476 126016 127291 510 720 128466 77 85 926 129148 130145 291 338 874 959 13123981 349 448 132321 33 691 894 133096 401 68 567 784 863 90 935 134055 415 61 560 604 850 56 135077 459 137161 486 533 138159 242 336 680 829

140352 789 873 141519 816 95 142314 933 143815 144279 469 146071 124 602 147430 562 796 148033 630 875 149209 723 150029 124 952 151146 335 511 734 152063 680 970 153003 70 191 556 602 754 154287 525 836 155955 156402 52 798 158073 164 422 662 159527 160046 111 161476 796 938 46 162093 241 884 163289 476 634 164638 914 93 165195 677 166027 319 790 981 167142 317 767 168426 86 169423 575 170209 470 536 708 171567 172065 603 173073 244 174002 323 532 90 777 176472 863 87 177831 178058 203 366 509 179571 670 180250 526 181580 901 182086 728 931 183107 390 184453 70 185000 676 883 51132 211 63 409 551 441 516 844 122074 200 42 66 571 649 86 747 81 52009 66 326 604 739 53055 123120 23 779 807 929 124006 381 423 81 93 243 430 680 951 84 54300 635 68 72 586 125000 283 87 868 927 126079 914 84 55152 313 598 610 713 62 96 557 657 127077 84 113 310 452 511 75 910 955 56121 208 496 606 929 57072 104 64 128111 16 373 461 583 129060 461 32 347 627 721 43 826 58058 287 674 546 725 72 59333 130312 438 932 131103 488 984 132593 60140 350 465 71 520 61263 659 762 133264 83 585 609 947 134372 498 946 62112 223 81 419 783 975 63186 307 702 992 135169 468 99 136353 492 589 552 623 713 992 64134 71 412 65078 696 137216 526 685 137013 27 48 247 711 398 466 66025 560 810 67093 631 49 77 867 928 139369 549 670 875 68166 552 897 69189 231 334 457 140000 237 369 426 45 612 141132 384 77 592 700 43 957 76 432 618 739 847 905 142250 393 469 630 68 143594 669 93 144183 402 717 32 892 958 61 70 72089 265 84 422 61 525 145163 73 674 811 94 146010 566 604 714 846 73063 469 699 782 940 74042 477 731 899 147038 95 236 98 452 520 604 5 601 714 906 45 88 78060 260 729 871 827 49 931 148553 622 704 989 149038 79066 271 495 556 93 845 170 607 790 884 80443 49 712 81044 178 201 356 63 532 151025 61 156 203 20 54 70 349 571 76 795 935 152052 354 519 728 967 153166 720 620 704 84204 84 412 521 878 86526 154329 672 81 756 155360 788 837 907 34 711 883 990 92 87093 218 549 65 903 156020 177 667 157233 333 642 51 729 88305 722 821 89113 54 320 493 555 641 923 158184 419 823 932 79 159005 20 290 750 955 160048 649 854 997 161284 94 526 606 783 868 92276 385 98 462 855 93065 84 828 31 162156 443 983 163059 303 29 256 96 621 94244 358 549 958 95181 164026 55 96 97 200 40 670 732 85 876 238 407 9 731 964 96236 71 77 96 430 917 967 165041 247 573 768 166132 395 648 97155 247 376 698 870 98013 242 650 715 167086 158 416 719 168071 84 224 99190 383 647 856 52 309 755 836 50 169292 550 801 922 100027 47 481 991 101158 69 305 89 170104 499 526 745 171043 50 66 125 698 874 902 86 102068 411 688 715 74 278 518 647 740 919 172092 341 62 99 842 45 103001 11 181 394 525 54 795 506 734 173261 336 428 507 748 887 104521 32 609 10 756 839 953 84 105004 174260 417 35 815 175035 52 377 748 91 910 176623 737 837 914 177273 370 458 190511 818 894 808 202 601 76 910711 952 178055 251 342 96 440 41 78 598 674 06 054 278 96 191811 566 974 925 925 42 86 182211 28 405 528 980111 99011 180114 831 861 181126 75 289 449 517 906 268 28 18 207601 216 195 08 677 96 916 38 182149 466 649 71 80 706 214 084 182 161 18 080801 199 25 282 11 850 183083 247 98 358 646 341 986 282201 09 916 99 918 19 924 159 282 184244 634 780 991 28 74 680901 692 186 102 24 14 22 99

SILVA RERUM

zabrał i zestawil Bolesław Busiakiewicz
KALENDARZYK HISTORYCZNY.
Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

18 GRUDNIA.

- 1575 Umarł sławny kronikarz polski **Marcin Bielski**, autor „Kroniki wszystkiego świata”. Żył lat 80.
- 1786 Urodził się w Entin znakomity kompozytor **Karol-Marja v. Weber**.
- 1803 Umarł w Weimarze jeden z najwybitniejszych pisarzy i myślicieli niemieckich — **Johann Gottfried v. Herder**.
- 1862 Urodził się we Lwowie znakomity współczesny wirtuoz-pianista **Maurycy Rosenthal**.
- 1885 Urodził się w Stanisławowie znakomity współczesny pisarz polski, jeden z najwybitniejszych stylistów — **Stanisław Wasylewski**. Podpisywał się też pseudonimem — Jan Bury.
- 1909 Umarł w Cannes W. Ks. carskiego domu panującego Romanowych — **Michał Mikołajewicz**.

19 grudnia

- 1462 Król polski **Kazimierz Jagiellończyk**, powołany żądaniem szlachty, wydaje wyrok śmierci na kilku mieszczan krakowskich za zabicie w 1461 roku w Krakowie — **Andrzeja Łęczyńskiego**.
- 1745 Urodził się wybitny i znakomity historyk niemiecki **Ludwik Ranke**, zasłużony historjograf państwa pruskiego.
- 1803 **Tadeusz Czacki** otrzymuje ukaz cara Aleksandra I. upoważniający go do założenia w Krzemieńcu t. zw. „Gimnazjum Wołyńskiego”.
- 1883 Urodził się w Częstochowie światowej sławy skrzypek-wirtuoz **Bronisław Huberman**. Jest on też fanatycznym propagatorem **Idel Paneuropu**.

20 grudnia

- 1380 Umarła w Budzie matka króla **Ludwika Elżbieta**, córka Łokietka, a siostra króla **Kazimierza Wielkiego**. Żyła lat 84.
- 1796 Urodził się zasłużony działacz patriotyczny wśród młodzieży wileńskiej — **Tomasz Zan**, współzałożyciel Filomatów i „promienistych”. Poeta i przyjaciel Mickiewicza.
- 1834 Umarł w Auxerre na zapalenie mózgu i suchoty jeden z najznakomitszych polskich pisarzy i umysłów — **Maurycy Mochnacki** — wybitny historyk, krytyk i estetyk.
- 1922 Zgromadzenie Narodowe wybiera na Prezydenta Rzeczypospolitej — **Stanisława Wojciechowskiego**.

Z całego kraju

Kolej wprowadza bilety tygodniowe

Z dniem 1 stycznia 1936 r. Ministerstwo Komunikacji wprowadza na kolejach bilety tygodniowe po niższej cenie. Bilety te uprawniają do codziennego przejazdu między dwoma stacjami tam i spowrotem w ciągu całego tygodnia.

Cena biletów tygodniowych jest nadzwyczaj niska, gdyż za cenę 3 pojedynczych przejazdów można korzystać z 14 przejazdów.

Ten rodzaj biletów opłaca się dla osób zamieszkających w odległości do 100 kilometrów od miejsca pracy, a w szczególności dla przedsiębiorców i rzemieślników, wykonywujących pracę poza miejscem zamieszkania, a nawet dla ludności rolniczej, przyjeżdżającej do miasta po zakupy, gdyż bilet tygodniowy kosztuje taniej niż cena pojedynczego biletu za dwa przejazdy tam i spowrotem.

Dla przykładu podaje się cenę biletów tygodniowych na odległość 10 km — 1,50 zł, 20 km — 3 zł, 25 km — 4,20 zł.

Z biletów tygodniowych mogą korzystać wszyscy ci, którzy posiadają odpowiednią legitymację, która jest ważna cały rok kalendarzowy. Legitymację taką można nabyć w Kasie Biletowej za opłatą 10 gr. przy załączeniu jednocześnie fotografii, pragnąc korzystać z biletów tygodniowych, o formacie 65 razy 43 mm. Osoby posiadające legitymację urzędniczą, wojskową lub inwalidzką mogą nabyć bilety tygodniowe za okazaniem tych legitymacji, bez potrzeby zakupu nowych legitymacji w kasach biletowych.

Krajowy zjazd Niższych Funkcjonariuszów Państwowych

W dniach 5 i 6 stycznia 1936 r. obradować będzie w Warszawie Zjazd Delegatów Kół Związku Niższych Funkcjonariuszów Państwowych R. P. Tematem obrad Zjazdu będą przedwzyskiem sprawy uposażeń, które w tej kategorii pracowników państwowych po ostatnich dekretach ograniczających płace i zaopatrzenia emerytalne, nabierają wyjątkowego znaczenia.

Spodziewany jest liczny udział delegatów ze wszystkich miast powiatowych, w których

istnieją Kola Związku N. F. P.

Na porządku obrad Zjazdu znajduje się również sprawa zmiany statutu Związku, celem dostosowania go do obecnych warunków pracy organizacyjnej, umożliwiającej licznemu rzeszom niższych funkcjonariuszów państwowych i samorządowych należenie do Związku oraz rozszerzenie działalności Kół w zakresie samopomocy i pracy kulturalno - oświatowej.

Programy radiowe

Wtorek, 24 grudnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Pieśń „Najświętsza Panno”. 6,33 Pobudka do gimnastyki. 6,34—6,50 Gimnastyka. 7,20—7,30 Dziennik poranny. 11,57 Sygnał z Warsz. Obs. Astronom. 12,00 Hefnal z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12,03 Dziennik południowy. 12,15—12,30 „Nie przeszkadzać mamusi” — pogadanka dla dzieci piera K. Piekarczyka (z Poznania). 12,35—13,30 „Dzień Wigilijny” — pogadanka. 13,30—15,00 Przerwa. 15,00—16,00 Koncert Zesp. T. Serebryńskiego (ze Lwowa). 16,00—16,15 „Słuchowisko dla młodzieży szkolnej”. 16,15—16,30 „Cała Polska śpiewa” — aud. prowadzi prof. Br. Rutkowski. 16,30—17,00 „Pastorałki” na organy solo — wykona F. Nowowiejski (z Poznania). 17,00—17,15 „Wigilia na Sowińcu” (transmisja z Krakowa).

17,15—17,45 Teatr Wyobraźni: Słuchowisko dla dzieci p. t. „Najpiękniejszy wieczór” — J. Morawskiej. 17,45—18,15 „Kolendy kompozytorów polskich” Marja Kisielewska sopran solo z tow. fort., skrz., harfy i oboju (z Poznania). 18,15—18,35 „Wigilia legionisty Potyraly” — w oprac. Adama Pomian-Kruszyńskiego (z Katowic). 18,50—19,40 Powstanie Teatr Wyobraźni: Słuchowisko p. t. „Wieczór wigilijny” wg K. Dickensa, w oprac. Józefa Langhiera. 19,10—20,25 Koncert Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 20,25—20,55 Recital fort. Jerzego Sulikowskiego. 20,55—21,00 Przerwa. 21,00—21,40 Michał Świerzyński: „Pojedźmy wszyscy do Boleśm” — wianka kolend w wyk. Lucyny Szczepańskiej (sopran) i Józefa Koroliewicza (baryton) z tow. chórow i ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota. 21,40—22,10 „Audycja wigilijna dla Polaków na obczyźnie”. 22,10—22,30 „Przy pracy w noc wigilijną”. Obrazek słuchowiskowy Mariana Piechala (z Łodzi). 22,30—23,00 „Święta w muzycznej rodzinie” —

audycja w oprac. dr. Jerzego Młodziejewskiego (z Poznania). 24,00—1,15 Pastorka z kaplicy Matki Bożej Ostrobramskiej w Wilnie.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

6,50—7,20 i 7,30—7,50 Muzyka z płyt (z Warszawy). 7,50 Program na dzień bież. 7,55—8,00 Pare i formacji. 12,30—13,25 Orkiestry i soliści (płyty). 13,30—14,30 Muzyka salonowa (płyty). 18,35 Program na dzień nast. 18,45—18,50 Życie kult.-artyst. i naukowe na Pomorzu. 23,00—24,00 Muzyka popularna w wyk. orkiestry i solistów (płyty).

ZAGRANICA

17,00 Monachjum. „Przybieramy choinkę” — wola aud. muzyczna. 17,05 Praga. Kolendy. 17,25 Moskwa (RCZ). „Mazepa” — opera Czajkowskiego. Tr. z Filii Teatru Wielkiego. 18,00 Koenigswusterhausen. Dzwony katedralne. 18,00 Berlin. „Na choince świeczki płoną”. 18,00 Leningrad. Koncert Chopinowski. 18,05 Budapeszt. Recital wioloncz. 19,00 Królewiec. „Boże Narodzenie” — orat. Bacha. 19,10 Wiedeń. „Boże Narodzenie” — orat. Schuetza. 19,10 Ryga. Pleśń wigilijna. 19,15 Budapeszt. Muzyka organowa. 19,15 Frankfurt. Ludowa muzyka wigilijna. 19,30 Moskwa (WCSPS). Recital skrz. Temianki. 19,30 Sztutgart. „W świetle świeczek” — koncert wigilijny. 20,00 Berlin. „Święta noc” — muzyka i pleśń. 20,00 Koenigswusterhausen. „W błasni świeczek” — koncert rozrywkowy. 20,10 Wiedeń. Kolendy austriackie. 20,30 Brno. Kolendy francuskie. 20,35 Wiedeń. Koncert wigilijny. 21,00 Koenigswust. Koncert rozrywkowy. 21,20 Lipsk. Dzwony niemieckie w wieczór wigilijny. 22,00 Koenigswust. Muzyka kameralna. 22,30 Kolonia. Symfonia Nr. 5 Brucknera. 22,55 Wiedeń. Koncert orkiestrowy. 23,00 Frankfurt. Kolendy. 23,00 Monachjum. „Gdy biją dzwony wigilijne” — koncert. 23,00 Koenigswust. „Niki dziś nie będzie samotny” — aud. słowno-muzyczna. 23,05 Praga. Msza pastorałna. 23,30 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 24,00 Wiedeń. Pastorka z katedry św. Stefana. 24,00 Rzym. Pastorka. 0,15 Paryż P. T. Kolendy różnych narodów. 0,50 Strasburg. Pastorka (transm. z Katedry Strasburskiej).

ZWYCZAJE GWIAZDKOWE NA KASZUBACH.

Kaszuby stanowią nieprzebraną skarbnicę regionalizmu. Po wioskach kaszubskich zachowało się mnóstwo dawnych zwyczajów ludowych, przekazywanych tradycją z ojca na syna. Wiele z nich związanych jest ze świętami Bożego Narodzenia. Interesującą pogadankę na temat gwiazdkowych zwyczajów na Kaszubach wygłosi przed mikrofonem toruńskim w poniedziałek, dnia 23 bm. Andrzej Bukowski. Audycja ta nadana zostanie o godz. 18,10.

KONCERT ORGANOWY NIEWIDOMEGO ORGANISTY.

W poniedziałek, dnia 23 bm. o godz. 15,30 Rozgłośnia Pomorska w Toruniu transmituje z Bazyliki św. Jana Koncert organowy w wykonaniu niewidomego organisty z Bydgoszczy, p. Szczepana Jankowskiego. Wykonawca koncertu jest znanym w Bydgoszczy i na Pomorzu organista wirtuozem. Ciekawy program obejmie utwory F. Bartholdy Mendelssohna (sonata opus 65). Cezara Franka (pastorał E-dur) i Maksa Regera (preludium e-moll).

Sijcie
WYBOROWE PIWA KUNTERSZTYŃSKIE!

Nie zapominać, że jesteśmy nie tylko dostawcą, lecz i **ważnym konsumentem**, gdyż lwia część naszych obrotów i zarobki wszystkich naszych pracowników pozostają na Pomorzu!

Święta się zbliżają, niech więc nie zabraknie na Waszych stołach **napoju smacznego, orzeźwiającego i zdrowego, jakim jest piwo.**

Możecie mieć na zawołanie, w beczkach i butelkach.

pino jasne pełne à la Pilsner
dubeltowe jasne „Karszałkowskie”
dubeltowe ciemne „Kozłak”
i słodowe, pożywne „Karamel”.

Lemonjady nasze „Malinowa”, „Cytrynowa”, „Nektra” i „Oranżada” **zadawalają najwybredniejsze podniebienia**, bo wyrabiamy je we wzorowo urządzonej fabryce z najlepszych esencji i na czystym cukrze.

Browar Kuntersztyn Sp. Akc. Grudziądz.

11676 telefon zbiorowy 1137.

Pod względem zbytu największy na Złemiach Zachodnich. Składnice i reprezentacje we wszystkich większych miejscowościach.

BEZ WPŁATY!!!

Aparaty radiowe P. Z. T.

Państwowe Zakłady Tele- i Radjotechniczne

NA RATY	ZA GOTÓWKĘ
ECHO 121 Z. 10 rat po zł 17.—	zł 153.—
ECHO 131 Z. 10 „ „ „ 24.—	„ 216.—
ECHO 121 S. 10 „ „ „ 19,50	„ 175,50
ECHO 131 B. 10 „ „ „ 16.—	„ 144.—

Przy zapłacie gotówką przyjmujemy 50 — zł. obligacji 6% Pożyczki Narodowej. Aparaty do nabycia tylko

11637 W FIRMIE **FR. LIETZ**
Telefon nr. 1665 Grudziądz Pl. 23 Stycznia 21

Radio-odbiorniki na rok 1936

Philips, Elektrit, Telefunken, Matawis,
Państwowe Zakłady Radjotechniczne

ukazały się w sprzedaży na dogodnych warunkach spłaty. Raty od zł 15,60 miesięczn. Radio-odbiorniki Państw. Zakł. Radjotechn. spłacalne częściowo Oblig. 6 proc. Poż. Narod.

W firmie **B. Wojewski** Wejherowa, Sobieskiego 2. Tel. 237 Gdynia, Starowiejska 26

3 N 3a/30.

UCHWAŁA.

W sprawie upadłościowej nad majątkiem Stefana Górskiego, kupca w Skarszewach, wyznacza się termin na dzień 24 stycznia 1936 r. o godz. 11-tej przed południem w Sądzie Grodzkim w Skarszewach, pokój nr. 9.

Skarszewy, dnia 22 listopada 1935 r.

Sąd Grodzki.

W mieście powiatowym z dużym ruchem turystycznym

można korzystnie nabyć

dużą, trzypiętrową
kamienicę

z dobrze prosperującą kawiarnią i restauracją. — Położenie bardzo korzystne. — Cena nabycia zł 85.000.

Blizszych informacji udzieli

11678 **Komunalna Kasa Oszczędności powiatu kartuskiego**
Kartuzy, Parkowa 7.

PIANINA, FORTEPIANY

światowej firmy Sommerfeld po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach. Duży wybór używanych już od 300 zł.

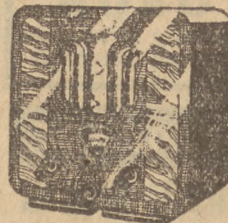
OKAZJA TORUŃ, Św. Ducha 18.

Hallo!

Nawet dla najwybredniejszych słuchaczy jest radio, którego słucha się miło i zapomni się szybko o swej rozpaczy.

Elektrit, Philips, Kosmos
najlepszej jakości, słyną na świecie ze swej taniości. Wstąp a będziesz zadowolony, pamiętaj, że tak zawsze było i to

tylko w firmie
J. WOJDYŁO
TCZE W, Kościuszki 1, tel. 1112.

9883

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w

Zamawiam niniejszym abonament na „GAZETĘ GDANSKĄ” na miesiąc styczeń 1936 r. i proszę należność — Gd. 2,32 pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko

Miejscowość

Poczta

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty Gd. 2,32 tytułem prenumeraty „GAZETA GDANSKA” za mies. styczeń 1935 r. potwierdzam

ZAMOWIENIE.

Do

Administracji „Gazety Gdańskiej”

w Gdańsku

Zamawiam niniejszym abonament na „GAZETĘ GDANSKĄ” na miesiąc styczeń 1936 r. i proszę dostarczać pismo przez gońca.

Imię nazwisko

Miejscowość

Poczta

(prosimy podać dokładny adres)

Oplatę Gd. 2,— proszę pobrać przez inkasenta.

J. MACIEJEWSKI

Zakłady Elektrotechniczne
Grudziądz, ul. Mickiewicza 12
Telefon 1816
Autoryzowana Sprzedaż PHILIPS

RADJO-

**PHILIPS — KOSMOS
ELEKTRIT — TELEFUNKEN**
Uniwersalne - Bateryjne - Prąd
zmienny - Wygodna spłata -
Proszę żądać oferty. 9727

Simosze!

Nasze wyborowe piwa

„Eksportowe“, „Kozłak“ i „Zdrój Wielkopolski“
uprzyjemnią Wam nadchodzące Święta Bożego Narodzenia.
Paniom domu i dzieciom polecamy nasze powszechnie znane i odzwycze-
piwo leczniczo-słodowe „Matuś“ i świetną lemoniadę „Murzynek“

Browar Bydgoski
Bydgoszcz, telefon nr. 1608.

Filje: w Toruniu, ul. Sobieskiego 56, tel. 1606; w Inowrocławiu, M. Pił-
sudskiego 14, tel. 440; w Brodnicy, Mazurska 5, tel. 1; w Chełmnie,
Dworcowa 15, tel. 02; w Czersku, ul. Kościuszki 23, telefon 51.
Przedstawicielstwo: Jan Engling, Wejherowo, R. Schwanke, Świecie, J.
Ziemke, Chodzież. 11686

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-go Jan
Grochocki, zamieszkały w Kościerzynie na zasadzie
art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 28 grudnia
1935 r. o godz. 11-tej przed południem odbędzie się
publiczna licytacja ruchomości w Kościerzynie
przy ul. Świętojańskiej (Hotel Internacj.) należą-
cych do członków firmy Deutsche Vereinshaus-
Gesellschaft w Kościerzynie składających się: z 1
szafy kuch., 2 szaf dęb. pod szkłem, 6 stołów, 1 sto-
łu restaur. z aparatem do piwa, 1 repozytorjum, 3
kanap i 30 krzesel, oszacowanych na łączną sumę
592 zł., które można oglądać w dniu licytacji w
miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Kościerzyna, dnia 21 grudnia 1935 r. 11677

(—) Grochocki,
komornik sądowy.

Aparaty radjowe P.Z.T.

Państw. Zakłady Tele- i Radjotechniczne
11520 **bez wpłaty!!!**

na raty	za gotówkę
Echo 121 Z. 10 rat po zł 17.—	zł 153.—
Echo 131 Z. 10 rat po „24.—	„ 216.—
Echo 121 S. 10 rat po „19.50	„ 173.50
Echo 131 B. 10 rat po „16.—	„ 144.—

Przy zapłacie gotówką przyjmuję 50.— zł obniżki 6 proc.
Pożyczki Narodowej. Aparaty do nabycia tylko w firmie

B. JACZKOWSKI
BYDGOSZCZ, Gdańska 23, tel. 39-30.

TORUN

„Au - Bu“
pasta do obuwia
konserwuje — wyświeca
Drogerja pod tabudziem
Toruń, Szeroka 26-28.
10315

DYWANY

najtaniej
Karol Steinbach
Toruń, Szeroka 5.

Łom
piernikowy
czekolady — cukry
kupisz najtaniej
w firmie 10916

H. THOMAS
Toruń. Sklepy sprzedaży
Nowy Rynek 4, Szeroka 38
w sklepie szkła i porcelany
J. Malinowskiego

Świece
choinkowe paczka zł 0.28

Świece
iskrowe paczka 10 sztuk
zł 0.10

Lameta
paczka zł 0.05

Kule
oboiłkowe 12 sztuk
od zł 0.45

Nafta
silnopłomienna 1 ltr. zł 0.38

Mydło
ziarniste II. gatunek zł 0.38
I. gatunek zł 0.45
za 1/2 kg.

Perfumy
kasetki w największym
wyborze 10999

kupujesz najkorzystniej w
Hurtowni
Jan Kapczyński
Toruń — Brodnica
Szeroka 35. Hallera 7.

Wódki
gatunkowe 11609

Rumy,
koniaki i likiery wielki wy-
bór poleca

BALTYK
Toruń, Szeroka 6, tel. 2018

Znacznie

zniżone ceny

na praktyczne

podarki gwiazdkowe

PULOWERY ręcznej

roboty **PONCZOCHY -**

BIELIŻNA

i różne drobiazgi

R. DALKOWSKI

TORUN, SZEROKA 25. 11101

NA GWIAZDKĘ!

Polecam zegary, zegarki,
platery oraz słubne obrączki
wyjątkowo po zniżonych
cenach. 11334

KAZIMIERZ BIBIK,
Toruń, Stary Rynek 39.
Warsztat zegarmistrzowski
złotniczy na miejsc. u.
Telefon 1292.

PIWA

Okocimskie

Marcowe

Świętojańskie

Porter

Karmel

z własnego wyrobu

poleca w beczkach, bu-

telkach i syfonach

Reprez.

Browaru Okocimskiego

Aleksander Freinling

Toruń, Podmurna 58/60.

Telefon 1334. 11504

Węgla!

górnolaski już od 300
kg. po 2.00 zł za 50 kg
polecia **Składnica Wę-**
gla, Toruń, Piernikarska
3/7.

NA GWIAZDKĘ

Pióra wieczne, albumy,
ozdobne papiery listowe,
książki dla młodzieży i
wiele innych upominków
polecia

KONRAD SZMIDT
TORUN
W. Garbary 21 tel. 22-80
(Księgarnia Toruńska)

GRUDZIĄDZ

Górnośl. Węgiel

z kopalni „Ferdynand“ Ko-
stka Ia największa wydaj-
ność ciepła po cenie: zł.
2,10 za 50 kg. ze składnicy
i z dostawą w dom.
Venzke i Duday. Skła-
dnica ul. Młyńska 3/5. Gru-
dziądz, tel. 2087. 11632

Międzynarodowe Towarzystwo Budowy Okrętów i Maszyn Sp. Akc.

The International Shipbuilding and Engineering Co. Ltd.

Stocznia Gdańska

Gdańsk, Werftgasse 4. Tel. 23441

Budowa i naprawa statków morskich i rzecznych wszel-
kiego rodzaju.

Budowa i naprawa wagonów.

Budowa silników spalinowych i gazowych.

Prądnice i silniki elektryczne.
Transformatory do wszelkich celów.
Transformatory do spawania elektr.
Urządzenia cukrowni.
Urządzenia chłodnicze.
Maszyny dla przemysłu gumowego.

KONSTRUKCJE ŻELAZNE

DŹWIGI, MOSTY

ODLEWNIA DZWOŃOW.

Bufet

stół okrągły do wyciągania,
budowy stół do szachów,
biurko orzechowe do sprze-
dania. Grudziądz, Wybickie-
go 44. Dąbrowski. 11631

BYDGOSZCZ

Dom

sprzedam za gotówkę. Ce-
na 22.000 zł. Dochód 300.—
zł miesięcznie. Oferty do
Adm. „Dnia Bydgoskiego“,
M. Focha 12, pod „Centrum
Bydgoszczy“. 11577

Narty

saneczki
jesionowe gwarantowane,
trwałe, celem likwidacji za-
pasów sprzedamy kilka ty-
sięcy par poniżej ceny. Pa-
ra od 3,50 zł. **Fabryka**
„Herkules“ Bydgoszcz,
Promenada 1. Otwarte do
godz. 15.30. 11687

Maszyny

do pisania, liczenia „Royal“
i „Astra“ używane, maszy-
ny do liczenia i pisania sta-
le na składzie. Weimann,
Bydgoszcz, Weyssenhoffa 3,
tel. 1387. 11688

Maszyna

do pisania Royal Portable
zł 375.— na warunkach kre-
dytowych. Weimann, Byd-
goszcz, Weyssenhoffa 3, te-
lefon 1387. 11689

GDYNIA

MEBLE
różnego rodzaju w solidnym
wykonaniu po cenach kon-
kurencyjnych poleca

Gdynia

Centrala Mebli

Gdynia, Starowiejska 40.

Telef. 26-25. 11474

Zaginione

dokumenty: Zgłoszenie na
skład celny Nr. 521, wyda-
ne przez Urząd Celny w
Gdyni dnia 12. VII. 1935 r.
na 19 skrzyń przedzły ba-
wełnianej 3.337 kg oraz
odnośny konosament celny,
niniejszem unieważnia się.

Towarzystwo Spedycyjne
J. H. Bachmann
Sp. z o. o. w Gdyni.
11574

Reda

Przybłąkał się pies (dog)
Restauracja dworcowa. Re-
da — stacja kolejowa, pow.
Morski. 11685

TCZEW

Kilim

nowy piękny sprzedam oka-
zyjnie tanio zaraz. Tczew,
Lecha 3, I. p. 11691

Smakoszm piwa

do łaskawej wiadomości podaje się, że

BROWAR GRUDZIĄDZKI

W. Sommer i S-ka

Telef. 2090. w Grudziądzu

wyprodukował na gwiazdkę

Specjalne piwo „Jubileuszowe“

Najlepsze maszyny

do szycia stale na składzie
i na dogodnych warunkach spłaty
nabyć możesz w firmie

B. Wojewski Wejherowo, Sobieskiego 2

Gdynia, Starowiejska 25.

Jedno spojrzenie w nasze okno wystawo-
we, pokaże wam nadzwyczaj niskie ceny

parasolek, mod. torebek

do najwykwintniejszych, oraz walizek i
wszelkich innych towarów skórzanych.

11284 **Odnowienia** i **Naprawy**

SCHIRMHAUS AM GLOCKENTOR
Gdańsk, Bl. Geistgasse 141 narożn. Holzmarkt
Wrzeszcz, Adolf Hitlerstr. 103 naprz. poczty
Tel. 21396

ROŻNE

Kieszonkowe

maszynki do liczenia od zł
6 — **SKORA I S-KA** Po-
znań. Aleje Marcinkowskie
go 23. 11055

Zniszczony

paszport na nazwisko Mo-
szko Mordko Scharf, wysta-
wiony przez Magistrat
Chełm Lubelski, unieważnia
się. 11684

Pianina

i Forteplany

światowej sławy marki
„Arnold Fibiger“ — **Kalisz**
(dostawcy Polskiego Radia
i Konserwat. Muzycznych)
stałe zdobywały najwyższe
odznaczenia na wystawach
krajowych i zagranicznych.
Dostarcza po cenach fabry-
cznych przedstawiciela He-
lena Turostowska, Toruń,
św. Ducha 14. 8996

Infekcja.

Kasa, ziejąca pustką zaraża ziewaniem.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetryowy na stronie 7-lamowej 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym dru-
kiem liczymy podwójnie.

Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym zakładzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niżżej.
Komunikaty 50 gr za wiersz.

Za ogłoszenia ekonomiczne i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W W.M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski,
z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w gdańskich na
podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman. Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marz.

Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobroszański, Gdynia, ul. Kuławska. — Redaktor odpowiedzialny na Wejherowo: Tadeusz Gierut, Wejherowo, ul. Sobieskiego 13 a. — Redaktor

odpowiedzialny na Grudziądz: Leon Formanski, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Kazimierz Kretowicz, Tczew, Kościuszki 1. —

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji 2.50 zł
Z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Pod opaską 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2.32 gd; przez gońca 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost 1.75 gd
Zagranicą 4.00 gd
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody
w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostar-
czenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

Witold Mętnicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmnie-
jsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne
przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według roz-
miaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjma-
jemy, dla innych tylko wówczas, gdy na takie zastrzeżenie zosta-
nie zapłaconą przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki,
które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają
do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji
do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje
będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty
ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy
sądowym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk
i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Sezon dla złodzieji!

Kryzys gospodarczy i bezrobocie, długie noce zimowe i zapowiedziana amnestja więźni potęgują niebezpieczeństwo kradzieży. Tylko ubezpieczenie od kradzieży może uchronić od bardzo dotkliwej nieraz straty i to za opłatą niedużej składki kilku złotych.

Ubezpieczenie od kradzieży zawiera:**Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń S-ka Akc. W POZNANIU.****Czysto-polski zakład.****Korzystne warunki.****Szybka likwidacja szkód.**

UBEZPIECZENIA ZAŁATWIA: ODDZIAŁ w GRUDZIĄDZU, ul. 3-go Maja 22, tel. 1856. REPREZENTACJA w GDYNI, Starowiejska 47 II., tel. 1165.

Maszyny

do pisania, liczenia „Royal” i „Astra” używane, maszyny do liczenia i pisania stale na składzie. Weimann, Bydgoszcz, Weyssenhofa 3, tel. 1387. 11688

Maszyna

do pisania Royal Portable zł 375.— na warunkach kredytowych. Weimann, Bydgoszcz, Weyssenhofa 3, telefon 1387. 11689

Dom

sprzedam za gotówkę. Cena 22.000 zł. Dochód 300.— zł miesięcznie. Oferty do Adm. „Dnia Bydgoskiego”, M. Focha 12, pod „Centrum Bydgoszczy”. 11577

**Najpewniejsza lokata kapitału
Komunalna Kasa Oszczędności**

powiatu toruńskiego w Toruniu

Plac Teatralny

P. K. O. 204.881

Telefon 1137

Instytucja prawa publicznego o popularnej pewności.

Szyscy

11500

wkłady oszczędnościowe za korzystnym oprocentowaniem zależnie od terminu wypowiedzenia oraz wykonuje czynności bankowe w granicach statutu. — Kasa wypożycza skarbonki

**Pijcie
Kawę „Malus”**
z prawdziwego siodu
Browaru Bydgoskiego.

Kiosk

duże obroty sprzedam Bydgoszcz, Gdańska 33. 11775

Myśliwi

polują tylko bronią i nabojami Fomy „Hubertus” Bydgoszcz, ul. Grodzka 8 (róg Mostowej). Fachowa naprawa broni. Telef. 3652. 7546

**Skład delikatesów i towarów
kolonialnych****Z. MICHALSKA**

Bydgoszcz, Pomorska 1a

poleca na święta

wina, konserwy, owoce południowe, delikatesy, dziczyznę oraz towary kolonialne.

NADLEŚNICTWO PAŃSTWOWE SARNIA GÓRA

poczta Łązek, powiat Tuchola

sprzeda w dniu 18 stycznia 1936 r. o godz. 9-tej w drodze publicznego przetargu najwięcej dającym urządzenie tartaczne w tartaku w Zimnych Zdrojach przy stacji kolejowej Sarnia Góra, składające się: z traku pionowego 60 cm., lokomobili marki „Garett i Schmidt” oraz zabudowania tartaczne i gospodarcze.

Blitzsich informacji co do ceny oraz warunków sprzedaży udziela Nadleśnictwo Sarnia Góra.

Przedmioty można oglądać w dniu licytacji na miejscu wzgl. przed licytacją po uprzednim zgłoszeniu się w Nadleśnictwie. Zlecenie Nr. 1379/IX.

Sygnatura: 1565/35.

11713

**OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI**

Komornik Sądu Grodzkiego w Inowrocławiu rewiru I-go Mieczysław Wasilkiewicz, mający kancelarię w Inowrocławiu, ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 45 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 grudnia 1935 r. o godz. 9-tej w Inowrocławiu, ul. Solankowa nr. 6 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z 1 maszyny do liczenia „Sonnstrand”, 1 maszyny do pisania „Remington” i maszyny „Underwood”, oszacowanych na łączną sumę 1300 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Inowrocław, dnia 20 grudnia 1935 r.

Komornik:

(—) Mieczysław Wasilkiewicz.

**Narty
saneczki**

jesionowe gwarantowane, trwałe, celem likwidacji zapasów sprzedamy kilka tysięcy par poniżej ceny. Para od 3,50 zł. **Fabryka „Herkules”** Bydgoszcz, Promenada 1. Otwarte do godz. 15.30. 11687

GDYNIA**Sprzedam zaraz**

dom w Gdyni, nowobudowany, blisko dworca z powodu sprawy rodzinnej za cenę 20.000 w B. G. K. 10.000 wpłaty 10.000; dochód obliczony na 400 — mies. Zgłosz. Biuro Dominika Kujawy — Gdynia, ul. Starowiejska 19 I piętro, tel. 1320. (11705)

Sprzedam dom**wykończony**

z placem frontowym do budowy 5 minut od dworca, za cenę 25.000 w płat 20.000 reszta do omówienia. Dochód mies. 500.— zł. Zgłosz. Biuro Dominika Kujawy — Gdynia, ul. Starowiejska 19 I p. tr. tel. 1320. (11705)

**Sprzedam dom
wykończ ny**

z dobrym składem kolonialnym, za cenę 40.000 dochód mies. 600.— w B. G. K. 9.500 wpłaty do omówienia. Zgłosz. Biuro Dominika Kujawy — Gdynia, ul. Starowiejska 19 I p. tr. tel. 1320 (11705)

**Sprzedam dom
w Gdyni**

nowobud. pod dachem 20 minut od dworca za cenę 25.000 wpłaty 15.000 dochód obliczony 480 — zł. mies. B. G. K. przyznane 8.500 wykończenie około 9.000.— Zgłosz. jak powyżej Biuro Dominika Kujawy — Gdynia, ul. Starowiejska 19 I piętro tel. 1320 (11705)

**Sprzedam dom
wykończony**

z pełnym komfortem 15 minut od dworca, dochód mies. 270.— zł w B. G. K. 7.500 cena do omówienia, z przylegającym placem pod budowę drugiego domu. Zgłosz. Biuro Dominika Kujawy — Gdynia, ul. Starowiejska 19 I p. tr. tel. 1320 (11705)

Feliks Ligmanowski

Hurtownia towarów kolonialnych

telefon 2000

TORUŃ

ul. Franciszkańska 6

**HURTOWNIA SOLI
NA MIASTO I POWIAT TORUŃ**

**PALARNIA KAWY
Z ELEKTRYCZNYM ZAPĘDEM**

**MONOPOLOWA SKŁADNICA
ZAPALÉK**

11505

ZACHODNIOPOLSKA HURTOWNIA RUR Sp. Akc.

9369 POZNAŃ, ŚW. MARGIN 21.

Oddział: T o r u Ń, Wola Zamkowa 7/11 - tel. 16-03

POLECA: Rury kute do gazu i wody — Rury płomienne do kotłów i lokomobili Rury ankrów — Łączniki.

D o stawa odwrotna

Oferty na żądanie

KTOŻ INNY POTRAFI ODGAĐNĄĆ TWĄ PRZYSZŁOŚĆ?

tylko najstojniejszy Jasnowidz-Grafolog WOMOUTH
Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej

znany jako wszechwładny fenomen, dysponujący mocą sugestji i magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość. Przy pomocy słynnego i jedynego na kuli ziemskiej Medium „TAMAHRY”, które posiada nadprzyrodzony dar promiowania i wysyłania flujdu astralnego w transie jasnowidzi bez różnicy oddalenia, za pomocą kontaktu plasma i kilku włosów, danej osoby. Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanego, rady i wskazówek, odzwierciedla od wszelkich natęgów. Odnajduje zaginione osoby. Medium „TAMAHRA” jest nieomylny. Zestawia w transie szczęśliwą i pewną przyszłość wygraną Nra losów, wskazuje gdzie i jakowe można nabyć.

Napięz natychmiast do mnie, podaj pytania, stan, datę urodzenia, załącz kilka włosów i 1.— zł. znaczki poczt. na koszty przesyłki, a otrzymasz w przelagu 4-eh dni odemnie dokładne przepowiednie — horoskop, który wprawi Cię w podziw i zachwyt. Medium „TAMAHRA” wybierze dla Ciebie w transie szczęśliwy Nr. losu, który pod gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia, który przyczyni się do poprawy Twego bytu materialnego i zadowolenia duchowego. Wiele wielkich wygranych, to owoce mej pracy, dlatego też każdy zwracający się do mnie dziękuje. Pisz jeszcze dziś do mnie na adres: **Jasnowidz WOMOUTH, Kraków, Lubicz 22, m. 2.** — Bezpłatnych horoskopów nie wysyłam.

Ford Standard Junior,

limuzyna dwudrzwiowa, czteroosobowa, granatowa, model 1933, 33000 km, 4/21 P. S. mało używany. **Ford V — 8 limuzyna**, czterodrzwiowa, czteroosobowa, jasno zielona, 8 cylindrowa z kufrem 32000 km, przedostatni model, w pierwszorzędym stanie. **Ford Junior de Luxe**, model 1935, nowy, limuzyna granatowa, czterodrzwiowa.

Ford Junior de Luxe, model 1935, nowy, limuzyna szara, dwudrzwiowa, z dachem rozsuwanym. Wszystkie wyżej wymienione samochody sprzedajemy jako okazja tanio.

Również większa ilość samochodów używanych w różnych cenach. Pokaz i bliższe informacje na żądanie. **Danziger Staeige Automobilmesse**, Stale Targi Samochodowe, Gdańsk, Brothaenkengasse 37, Telefon 24238 i 24215.

Samochody

osobowe i ciężarowe bez szofera, dla kierowców amatorów tygodniowo do wynajęcia. Wrazie późniejszego kupna jakiegokolwiek nowego lub używanego samochodu, suma wpłacona za wynajęcie zostaje po potrąceniu efektywnych kosztów zaliczona. Szczegóły na żądanie. **Danziger Staeidge Automobilmesse**, Stale Targi Samochodowe, Gdańsk, Brothaenkengasse 37, tel. 24238 i 24215. 11610

Pokój

umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia. Gdańsk, Hundeg. 105, II. (11460)

Meble biurowe

urządzenia składowe, okna i drzwi, oraz wszelkie prace stolarskie wykonuje na miejscu

Gdynia, ul. Lipowa 11
telefon 21 88

**BYDGOSKA FABRYKA
MEBLI BIUROWYCH**

TORUŃ**Szafa**

ogniotrwała, średnia wielkość, jak nowa, bardzo tanio, natychmiast do sprzedania. Toruń, Rynek Nowomiejski 25. 11664

GDANSK**2, 2 1/2, 3 1/2****mieszkanie**

ogrzewanie etażowe natychmiast albo później do wynajęcia. Sopoty, Adolf Hitlerstr. 718.

Dwie kolonjalki

owocarnię i mleczarnię bardzo dobrze prosperujące, sprzedam zaraz, bardzo tanio z powodu wyjazdu. Zgł.: Biuro Dominika Kujawy, Gdynia, ul. Starowiejska 19 I piętro, tel. 1320. (11705)

Zamienię dom

w Gdyni, wartości 30.000 z dochodem 450 — mies. na zaprowadzoną piekarnię może być w okolicy. Zgł. Biuro Dominika Kujawy Gdynia, ul. Starowiejska 19 I piętro, tel. 1320. (11705)

Sprzedam 3 domy

przy najgłówniejszej ulicy, 1) parter i I piętro z kompletnym wykończeniem — z 4 interesami, za cenę 100.000, dochód mies. 1.200 złotych, wpłaty do umówienia. 2) nowobudujący się za 85.000, wpłaty 50.000, — dochód obliczony około 1.000 — mies. i 3) dom pod dachem, parter i 3 piętra za 70.000 gotówki 50.000, dochód obliczony na 1.400 mies. Zgłoszenia: Biuro Dominika Kujawy, Gdynia, ul. Starowiejska 19 I piętro tel. 1320. (11750)

Sprzedam parcele

blisko dworca, o powierzech. 1000, 950 i 800 m² po cenie 9,50 i 8,50 za m². Zgłoszenia: Biuro Dominika Kujawy, Gdynia, ul. Starowiejska 19 I piętro, tel. 1320. (11705)

MEBLE

różnego rodzaju w solidnym wykonaniu po cenach konkurencyjnych poleca

Gdyńska**Centrala Mebli**

Gdynia, Starowiejska 40. Telef. 2625. 11474

Płyty na drzwi.

Specjalne wymiary: 220/75, 220/85, 220/93, 220/100 cm. i inne szerokości

SKŁAD DYKTY „OPATO”

7420 GDYNIA, Słaska 13, tel. 26 13. GDANSK, Hlg. Geistgasse 87, tel. 24111

MOLENDY MATERJAŁY PRZODUJĄ W MODZIE I JAKOŚCI.

Kto szuka podarku gwiazdkowego

Niech spieszy do Kałamajskiego!

Najtaniej: Pończochy — Rękawiczki — Trykoty — Bielizna —
Gorsety — Zemperki — Szale — Berety — Chastki do nosa —
Torebki — Szelki — Robótki i inne podarki gwiazdkowe.

10977

TORUN

Pianina
i Fortepianyświatowej sławy marki
„Arnold Fibiger” — Kalisz
(dostawcy Polskiego Radia
i Konserwat. Muzycznych)
stałe zdobywały najwyższe
odznaczenia na wystawach
krajowych i zagranicznych.
Dostarcza po cenach fabry-
cznych przedstawiciela He-
lena Turostowska, Toruń,
św. Ducha 14. 8996Łom
piernikowyczekolady — cukry
kupisz najtaniej
w firmie 10916

H. THOMAS

Toruń. Sklepy sprzedaży
Nowy Rynek 4, Szeroka 38
w sklepie szkła i porcelany
J. MalinowskiegoWARSZAWSKI
SKŁAD FUTER
ToruńPolecamy wielki wybór
wszelkiego rodzaju futer
ceny niższe
10832 warunki dogodne.

Firanki i kapy

Tanie na raty
Karol Steinbach
Toruń, Szeroka 5.

Gry fortepianowej

lekcje udziela w godzinach
przedpołudniowych rutyno-
wany pedagog, Toruń,
Warszawska 2, m. 2. 10818Ja wiem co pan szuka!
Fabrykę krawatówsłyszałem, że nadeszły naj-
nowsze desenia. Przekona-
nie się nie obawiaj kupna
Ceny bardzo niskie. św. Ja-
kuba 16. 10163Książki
handlowedo każdej buchalterii i przy-
borów biurowych dostarcza
J. WŁOCH
Toruń, Przedzamcze
tel. 1726. 10925

Wódki

gatunkowe 11609
Rumy,
koniaki i likiery wielki wy-
bór poleca
BAŁTYK

Toruń, Szeroka 6, tel. 2018

Do golenia

wszelkie przybory poleca
Drogeria pod Łabędziem
Toruń, Szeroka 26/28,
10316

Świece

choinkowe paczka zł 0.28

Świece

iskrowe paczka 10 sztuk
zł 0.10

Lameta

paczka zł 0.05

Kule

choinkowe 12 sztuk
od zł 0.45

Nafta

silnopłomienna 1 ltr. zł 0.38

Mydło

ziarniste II. gatunek zł 0.38
I. gatunek zł 0.45
za 1/2 kg.

Perfumy

kasetki w największym
wyborze 10999

kupujesz najkorzystniej w

Hurtowni

Jan Kapczyński

Toruń — Brodnica
Szeroka 35. Hallera 7.

MEBLE

różnego rodzaju w so-
lidnym wykonaniu
po cenach konkuren-
cyjnych poleca

Zenon KOWALEWSKI

TORUŃ
Nowy Rynek 18, tel. 1332

NA GWIAZDKĘ!

Polecam zegary, zegarki,
platery oraz słubne obrączki
wyjątkowo po niższych
cenach. 11334KAZIMIERZ BIBIK,
Toruń, Stary Rynek 39.
Warsztat zegarmistrzowski
złotniczy na miejsc. u.
Telefon 1292.

Udzielam

taniej korepetycji

lekcyj

francuskiego, niemieckiego,
angielskiego i gry na forte-
pianie. Adamska, Toruń
Sukiennicza 4. 10616

Materiały

wełniane

Pulowery

Bluzeczki

Swetry dzieci.

Rękawiczki wełniane

w olbrzymim wyborze

poleca

„BŁAWAT”

Br. Rosiński, Toruń

Szeroka 36 — Telef. 22-24

DYWANY

najtaniej

Karol Steinbach

Toruń, Szeroka 5.

UWAGA!
FUTRA

Toruń, Nowy Rynek 11.

m. 2.

Najnowsze fasony najwy-
tworniejszych modeli pa-
raskich futer wykonuję fa-
chowo oraz przerabiam
z własnych oraz powierz-
nnych skór po cenach
najniższych. Prosimy
przysięść się przekonać!!

Pierwszorzędny

zakład krawiecki

Leonard Kopistecki, Toruń,

Zeglarska 27. 11436

Szkoła tańców

Haliny Butuzowej

Najnowsze figury tanga
i inne nowości. Nowy kurs
rozpoczynam 26 b.m. Za-
pisy: Toruń, Bydgoska 26.
(11748)

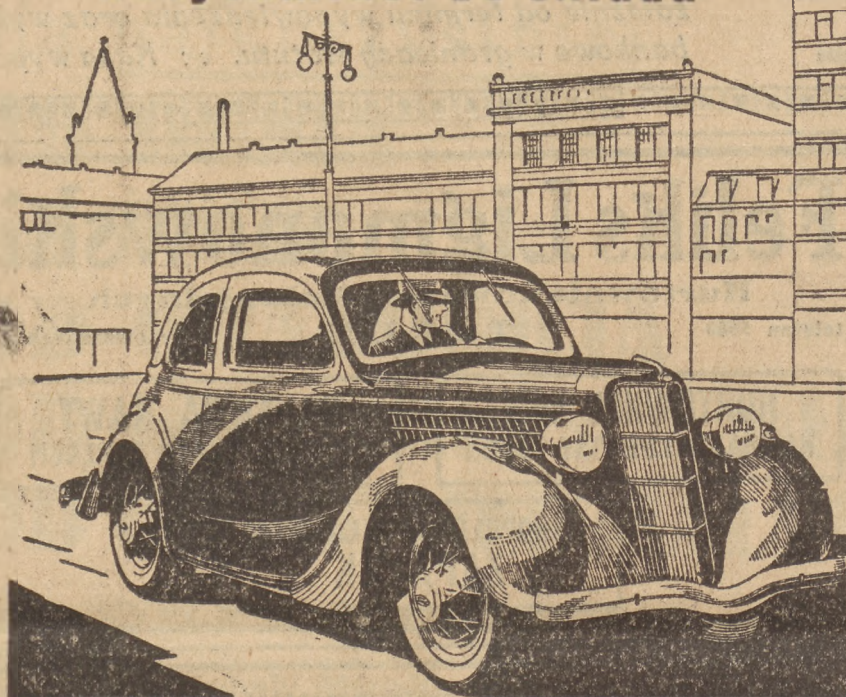
Zawiadamiamy

P. T. Interesentów, że tele-
fon 1580 nieczynny jest od
17 b.m. z powodu przeszkod
technicznych, których Urząd
Telefoniczny dotąd nie zdo-
łał usunąć. Zakłady Meta-
lurgiczne Kamińskiego To-
ruń. 11751

DOSTARCZAMY

MODEL
1936Junior
de
Luxe
1172 c/cm

natychmiast ze składu

również na składzie ocłone samochody 11539
Ford
Standard Junior 933 c/cm.
Junior de Luxe 1172 c/cm.
Model 1935

Pokaż po uprzednim telefonicznym porozumieniu na każde żądanie.

Najstarszy w Wolnym Mieście Gdań-
sku autoryzowany odsprzedawca

JAKOB ROTBLIT - Gdańsk, Brotbankengasse 37

Telefon 24238 i 24215

CLOU
stołu wigilijnego
to szklanka
aromatycznejHERBATY
CEJLOŃSKIEJz doskonałych gatunków, silnie naparza-
jących, a więc ekonomicznych firmy

B. HOZAKOWSKI

Tel. 1174 TORUN Mostowa 28

Lisy, tchórze, kuny

kupuję — płacę najwyższe
ceny. Skład futer, Balle-
ki, Toruń, Zeglarska 29.
11437

Obiady

także w pierwsze święto
wydaje piwiarnia Autenrieb
Toruń, Prosta 18/20, Drugie
święto koncert.

CHODNIKI

największy wybór
Karol Steinbach
Toruń, Szeroka 5.

Szkoła tańców

Janiny Werny wyucza
szybko tańczyć. — Ostatnie
nowości na sezon karnawału.
Kurs rozpoczynam 2 stycznia
Toruń, Stary Rynek 16.
(11646)

Mieszkanie

umeblowane 2 1/2 pokoi, łaz-
ienka, dobremu płatniko-
wi wynajmę. Toruń, Łazien-
na 28. II. 11755

Dwa mieszkania

3 pokojowe blisko dworca
miejskiego od 1. I. 36 r. do
wynajęcia. Pierwszeństwo
mają urzędnicy. Toruń —
ul. Przy Rzeźni 6.
11744

Drogerie

prosperująca w Toruniu —
ruchliwa ulica, za 3.500 zł
zaraz sprzedam. — Oferty
„Dzień Pomorski” pod nr.
11758. 11758

Wynajme

4 pokoje, łazienka, balkon,
blisko parku, od 1. I. 36.
Oferty do „Dnia Pomorsk.”
Toruń, pod nr. 11629.

GRUDZIĄDZ

Lekcje tańców

w kółkach zbiorowych,
jak i pojedynczo udziela
A. Różyńska, Grudziądz,
Plac 23 Stycznia 22, m. 2.
10931

Kupię

motocykl w dobrym stanie
250 + 350 ccm, Oferty szcze-
gółowe do Administracji
„Dnia Grudziądzkiego” Gru-
dziądz, 11756

Jedna

deka kozuchowa (koc) do
sprzedania. Grudziądz, To-
ruńska 33 a. A. Herrmann.
11757

TCZEW

Kilim

nowy piękny sprzedam oka-
zyjnie tanio zaraz. Tczew,
Lecha 3, I. p. 11691

Znaleziono

portmonek z pieniędzmi.
Zgł. do Adm. „Dnia Tcze-
wskiego”, 11769

Obelgę

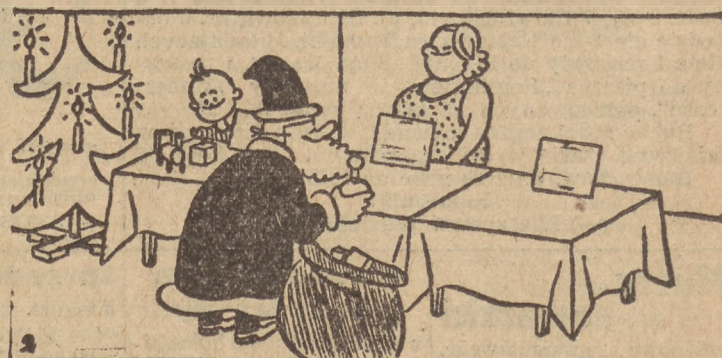
rzucaną na p. wójta Czajkę
odwołuję. Jan Kordowski
Małe Walichnowo 11771

Zamówienie na

doborową orkiestrę

taneczną przyjmuje 11768
A. Gołabowski, Puck,
Rynek 9.

Zgubiony

paszport na nazwisko Bajla
Goldberg, wystawiony przez
Starostwo Łowicz unieważ-
nia się. 11783

Sprawiedliwy gwiazdcor rozda je podarki dziecku, mamie i tacie.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej 0.20 zł
wiersz na pierwszej stronie 1.00 zł
wiersz na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
wiersz na dalszych stronach 0.50 złDrobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym dru-
kiem liczymy podwójnie.Za ogłoszenia ogładowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niższe.Kamunikaty 50 gr. za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniami 20% nadwyżki.
W W.M. Gdańsku cenik ogłoszeniowy jest identyczny z cenikiem dla Polski,
z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w gdańskich na
podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji 2.50 zł
Z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.89 zł
Pod opaską 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2.32 zł; przez gońca 2.00 zł
z odnośnikiem w administracji wprost 1.75 zł
Zagranicą 4.00 zł
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody
w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostar-
czenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

Witold Męćnicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniej-
sze ogłoszenie drobne uczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne
przyjmujemy jedynie do 60 słów, powyżej — liczymy według roz-
miaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmu-
jemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zosta-
nie zapłaconą przewidzianą w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki,
które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają
do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji
do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje
będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty
ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy
sądowym ściganiu należności rabat upada. Za terminowy druk
i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimmann, Gdańsk, Kaszubskiej Marki 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Mar-
tyna 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobroszyński, Gdynia, ul. Kulawska. — Redaktor odpowiedzialny na Wejherowo: Tadeusz Gierut, Wejherowo, ul. Sobieskiego 18 a. — Redaktor
odpowiedzialny na Grudziądz: Leon Formalski, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Kazimierz Kretowicz, Tczew, Kościuszki 1. —
Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu.
Za ogłoszenia odpowiada Administracja.